

Rada Gminy Bledzew

WPEŁNIŁ O

17. 12. 2020

Nr dz. 229 podpis

PROJEKT 97/2020

**Uchwała Nr
Rady Gminy Bledzew
z dnia 29 grudnia 2020 r.**

w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bledzew na lata 2021 – 2025.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art.17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) **Rada Gminy Bledzew**

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się **Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bledzew na lata 2021 – 2025**, stanowiącą załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SEKRETARZ GMINY
Wioletta Tomczyk

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Niniejszy dokument stanowi opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bledzew na lata 2021–2025. Podstawą do podjęcia działań związanych z tworzeniem dokumentu były następujące przesłanki:

- zakończenie okresu obowiązywania dotychczasowej Strategii przyjętej na lata 2015-2020,
- zaktualizowanie diagnozy demograficzno–społecznej mieszkańców Gminy Bledzew,
- uaktualnienie analizy SWOT,
- aktualizacja dokumentu w zakresie: celów strategicznych i operacyjnych, kierunków niezbędnych działań oraz wskaźników ich realizacji,
- wyzwania związane z efektywniejszą realizacją celów polityki społecznej w Gminie.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW
NA LATA 2021 – 2025**

Bledzew, 2020

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Charakterystyka Gminy Bledzew	4
II.1 Potencjał społeczny, kulturowy i przyrodniczy.....	6
II.2 Demografia: procesy ludnościowe	7
II.3 Bezrobocie i rynek pracy	9
II.4 Pomoc społeczna	15
II.5 Uwarunkowania gospodarcze.....	22
II.6 Zjawisko wykluczenia społecznego w Gminie Bledzew.....	25
II.7 Piramida problemów społecznych.....	26
III. Cele.....	28
III.1 Uszczegółowienie problemów społecznych w kontekście celów	29
IV. Spójność z dokumentami strategicznymi	31
V. Analiza SWOT	32
VI. Misja i wizja	34
VII. Kierunki interwencji.....	34
VIII. Monitoring i ewaluacja.....	42
IX. Spis schematów, tabel i wykresów	43

I. Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bledzew na lata 2021 - 2025 wyznacza główne działania dla samorządu i mieszkańców w celu poprawy funkcjonowania Gminy w sferze społecznej. Ma to ogromny wpływ na funkcjonowanie sfery ekonomicznej, demograficznej i gospodarczej całej Gminy, dlatego należy dążyć do eliminacji lub minimalizacji problemów społecznych w niej występujących. Rozwiązywanie problemów społecznych jest nadal jednym z kluczowych zadań, jakie stoją przed administracją publiczną wszystkich szczebli. W rozwiązywanie problemów społecznych winny być także zaangażowane organizacje i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego, w tym m.in. organizacje pozarządowe, czy podmioty gospodarcze.

Celem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest ograniczenie lub wyeliminowanie zdiagnozowanych problemów społecznych na terytorium Gminy Bledzew. Będzie to zatem taki kierunek działań, który pozwoli zminimalizować negatywne skutki zmian zachodzących w społeczeństwie. Zaplanowane w ramach Strategii działania ukierunkowane zostały na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie spójności społecznej, wyrównywanie szans oraz wzmacnianie kapitału społecznego, a także przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Na potrzeby precyzyjnego przygotowania się do osiągnięcia wytyczonych celów strategicznych konieczne jest przybliżenie spójnych definicji kierunkujących działania dla Gminy Bledzew.

Jakość życia definiowana jest jako postrzeganie przez jednostkę relacji kulturowych i społecznych wyznaczających jej oczekiwania, zainteresowania oraz cel życia. Definicja uwzględnia perspektywę subiektywną, gdzie jednostka określa jakość swojego życia, odnosząc się do formułowanych przez siebie ocen i opinii. Odnosi się także do społeczno-kulturowych uwarunkowań, gdzie dokonywane są oceny. Każda jednostka jakość swojego życia ocenia w kontekście podzielanych i przekazywanych społecznie wartości i norm, co wynika z zajmowanego miejsca w społeczeństwie. Definicja ta uwzględnia również wielowymiarowość pojęcia, aby można było dokonać kompleksowej oceny jakości życia¹.

Spójność społeczna w najszerszym rozumieniu tego terminu to „możliwość zapewnienia przez społeczeństwo dobrobytu dla wszystkich swoich członków, minimalizując nierówności i unikając polaryzacji”¹. Spójność społeczna oznacza możliwości społeczeństwa do zapewnienia dostatku wszystkim swoim członkom, poprzez minimalizowanie różnic i unikania rozwarstwienia. Koresponduje z równością szans, czyli równością praw dla każdego, bez szufladkowania, oceniania, stereotypizowania etc. Równość szans zapewnia efektywną samorealizację: kształcenie, zatrudnienie, możliwości rozwoju, nabywania pozytywnych postaw i nawyków, wiary we własne siły.

Kapitał społeczny to istotny element każdego społeczeństwa, na którym opiera się gospodarka i życie społeczne. Definiowany jest jako "zbiór rzeczywistych i potencjalnych zasobów, jakie związane są z posiadaniem trwałej sieci mniej lub bardziej zinstytucjonalizowanych związków wspartych na wzajemnej znajomości i uznaniu, lub (...) z członkostwem w grupie, która dostarcza każdemu ze swych

członków wsparcia w postaci kapitału posiadanego przez kolektyw wiarygodności (...)¹. Kapitał społeczny to swoista sieć istniejących w danej grupie społecznych relacji pozwalających na współdziałanie jednostek we wspólnym interesie, a także rozwijania pomiędzy nimi kooperacji.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu to proces, który umożliwia jednostce wypełniania ról społecznych oraz nawiązywania relacji społecznych. To także pełne korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej i osiąganie dochodów¹.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest podstawowym instrumentem zarządzania w aspekcie społecznych uwarunkowań na terenie Gminy Bledzew, ponieważ zawiera cele długoterminowe, odpowiadające generalnym kierunkom działania. Jest praktycznym dokumentem dla władz samorządowych, instytucji i samych mieszkańców, stanowiący kierunkowskaz do dalszych działań.

II. Charakterystyka Gminy Bledzew

Gmina Bledzew to gmina wiejska położona w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego w powiecie międzyrzeckim. Graniczy z gminami: Lubniewice, Sulęcín, Skwierzyna, Międzyrzecz oraz Deszczno. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2019 r. Gminę zamieszkiwało 4 344 osób, z czego 2 146 stanowili mężczyźni, natomiast 2 198 kobiety. Powierzchnia Gminy Bledzew wynosi 247,48 km², co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 18 os/km².

W skład gminy wchodzi następujące wsie: Bledzew, Sokola Dąbrowa, Osiecko, Nowa Wieś, Templewo, Kleszczewo, Goruńsko, Chycina, Popowo, Zemsko, Stary Dworek i Dębowiec oraz przysiółki: Templewko, Pniewo, Krzywokleszcz, Tymiany, Bledzewka, Elektrownia, Katarzynki, Kryl, Małoszewo, Osada Rybacka, Kryl, Stróżyny, Tymiana, Popowo- Leśniczówka, Stary Dworek - Leśniczówka. Gmina Bledzew posiada charakter typowo rolniczy. Przeważająca większość miejscowości to obszary popegeerowskie. Brak przemysłu na terenie gminy sprawił, że większość ludności w wieku produkcyjnym zatrudniona jest w rolnictwie, w swoim gospodarstwie lub u innych pracodawców (głównie rolników). Na terenie gminy znajduje się 457 gospodarstw rolnych¹.

---

¹ GUS BDL. Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BLEDEW NA LATA 2021 – 2025

Schemat 1 Mapa pogłówna obszaru Gminy Bledzew

Źródło: Google Maps

Głównym problemem społecznym Gminy jest wysokim poziomem bezrobocia, który spowodowany jest pozostałościami po byłym obszarze popegeerowskim, gdzie większość mieszkańców bez odpowiednich kwalifikacji lub przekwalifikowania się z działalności rolniczej posiadała trudności ze znalezieniem zatrudnienia. Dodatkowo brak odpowiedniego rynku pracy stanowi jedną z przyczyn kumulacji negatywnych zjawisk społecznych, tj. bezrobocie, ubóstwo, patologie społeczne, a co za tym idzie wykluczenie społeczne niektórych mieszkańców Gminy. Należy jednak podkreślić, że sytuacja społeczna mieszkańców ulega z roku na rok poprawie, co potwierdzają dane dotyczące spadku bezrobocia, zwiększenia liczby osób pracujących oraz spadku liczby osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej. Zmniejszający się obszar biedy i ubóstwa polepszył ogólną sytuację społeczną w Gminie, jednak wciąż wysoki poziom bezrobocia w skali powiatu i województwa (głównie wśród kobiet) nakłada na samorząd lokalny konieczność podjęcia kolejnych działań w celu minimalizacji negatywnych skutków bezrobocia i pogłębiających się, w związku z tym, różnych dysfunkcji społecznych.

Warto podkreślić, że również problemem społecznym w Gminie jest brak rozwiniętej komunikacji, co przyczynia się również do marginalizacji mieszkańców poszczególnych sołectw w kontekście życia kulturalnego i społecznego Gminy. Komunikacja miejska na terenie Gminy Bledzew jest bardzo ograniczona. Gmina nie posiada połączeń między sołectwami, funkcjonują jedynie połączenia PKS z Międzyrzeczem oraz Gorzowem Wielkopolskim, a także usługi transportowe zapewnia szynobus.

Dodatkowo zauważalnym obecnie, jak i przyszłym potencjałem w zakresie wsparcia jest potrzeba zapewnienia opieki osobom starszym. Niniejsza konieczność wynika z postępującego procesu starzenia się społeczeństwa i wzrastającego tym samym zapotrzebowania na usługi opiekuńcze. Wraz ze wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym, wydłużającym się okresem życia oraz nawarstwieniem się problemów

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025

zdrowotnych i bytowych, większość osób starszych w Gminie potrzebuje pomocy w zakresie podstawowych potrzeb. Jednym z wyzwań stających przed samorządem jest potrzeba zapewnienia odpowiedniej liczby opiekunów dla osób starszych.

II.1 Potencjał społeczny, kulturowy i przyrodniczy

Gmina Bledzew jest atrakcyjna pod względem turystycznym. Bogactwo lasów i gruntów leśnych oraz wielość jezior znajdujących się na terenie Gminy stanowią potencjał przyrodniczo-kulturowy. Lasy i grunty leśne zajmują największą część powierzchni Gminy - 56%. Tereny leśne charakteryzują się stosunkowo dużym zróżnicowaniem siedliskowym oraz bogactwem pomników przyrody. Do celów rekreacyjnych udostępnia się ok. 60% lasów. Najważniejszym elementem sieci hydrograficznej jest rzeka Obra, która przepływa przez Bledzew i Stary Dworek. Atrakcyjnym turystycznie jest kompleks jezior.

Zdjęcie 1 Gmina Bledzew

Źródło: Google

Dużym potencjałem Gminy jest, oprócz lasów, licznych jezior, ciszy i zdrowego powietrza, możliwość zwiedzenia wielu interesujących zabytków.. W miesiącach wiosenno-letnich organizowane są liczne imprezy o charakterze kulturalnym, rozrywkowych czy sportowym. Gmina dysponuje kilkoma szlakami turystycznymi i ścieżkami rowerowymi. Wśród szlaków turystycznych można wymienić: Szlak turystyczny I Skwierzyna - Lubniewice 15 km, Szlak turystyczny II Skwierzyna – Międzyrzecz 30 km oraz Szlak turystyczny III Międzyrzecz - Bledzew - Międzyrzecz 58 km. Przez Gminę przebiegają również Europejski Szlak Rowerowy R-1, Europejski Szlak Cystersów, który jest ściśle związany z obecnością cystersów na tych ziemiach od XIII w. Ponadto występuje Europejski Szlak Pieszy E-11 i jeden z najpiękniejszych szlaków kajakowych w kraju, którego kierunek i bieg wyznacza rzeka Obra.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

W Gminie Bledzew funkcjonuje niewiele organizacji społecznych, działających non-profit na rzecz społeczeństwa i mieszkańców². Oprócz prężnie działającego *Gminnego Klubu Sportowego* w Bledzewie swoją działalność prowadzą również: *Fundacja Templariusze*, *Bledzewska Organizacja Aktywnych BOA*, *Fundacja "Liberi Mola"*, *Fundacja Przyjaciele Martynki*, *Towarzystwo Śpiewacze "O Sole Mio"*, *Towarzystwo Przyjaciół Popowa i Okolic*, *Towarzystwo Przyjaciół Bledzewa*, a także *Stowarzyszenie na rzecz Ratowania i Rozwoju Dziedzictwa Kulturowego Byłego Opactwa Cystersów w Bledzewie "Ora Et Labora"*. Wśród organizacji NGO aktywność podejmują Ochotnicze Straże Pożarne, m.in. w Bledzewie, Osiecku, Popowie, Nowej Wsi, Sokolej Dąbrowie, Templewie i Goruńsku.

II.2 Demografia: procesy ludnościowe

W Gminie Bledzew, według stanu za rok 2019, zamieszkiwało 4 344 osób, w tym kobiety stanowiły 50,6%. Na przestrzeni pięciu ostatnich lat stan ludności zmniejszył się o 121 osób, co jest tendencją ogólnopolską z uwagi na niższy przyrost naturalny. Wraz ze spadkiem ogólnej liczby ludności zmniejsza się także odsetek osób w wieku produkcyjnym, a przybywa osób starszych, w wieku poprodukcyjnym. Liczba osób w wieku produkcyjnym na przestrzeni ostatnich 5 lat spadła o 209 osób, a liczba osób w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się w tym samym okresie o 132 osoby. Zjawisko zachodzących zmian demograficznych zostało zasygnalizowane także w *Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2021-2030*. Proces starzenia się społeczeństwa stanowi również tendencję ogólnopolską, która wymusza na samorządach podjęcia odpowiedniej polityki senioralnej. W związku z tym dostrzegalna jest potrzeba zapewnienia osobom starszym wsparcia w postaci usług opiekuńczych. Z jednej strony widoczna jest potrzeba zapewnienia usług całodziennych w miejscu zamieszkania osób, a w innych sytuacjach zapewnienie kilkugodzinnej pomocy. Ponadto bardzo ważne jest podejmowanie działań służących zmobilizowaniu seniorów do aktywności społecznej, poprzez uczestnictwo w zajęciach realizowanych przez Dom Seniora.

Tabela 1 Struktura demograficzna mieszkańców Gminy Bledzew

Lata	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym		Liczba osób w wieku produkcyjnym		Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	
		%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba
2015	4465	15,57	695	66,70	2978	17,74	792
2016	4440	15,27	678	66,42	2949	18,31	813
2017	4427	15,22	674	65,48	2899	19,29	854
2018	4401	15,06	663	64,49	2838	20,45	900
2019	4344	14,99	651	63,74	2769	21,27	924

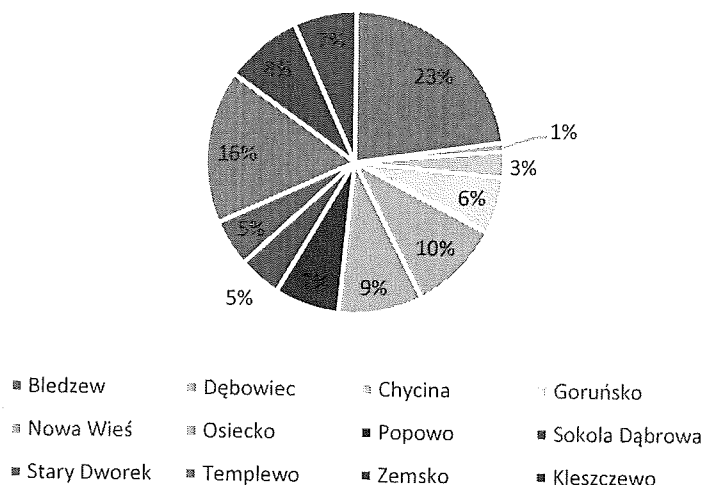
Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

² <https://spis.ngo.pl/lubuskie-bledzew-080301>

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

Największa liczba mieszkańców Gminy Bledzew zamieszkuje w Bledzewie (23% ludności) oraz w Templewie (16%). W miejscowościach tych zamieszkuje również najwięcej osób w wieku produkcyjnym.

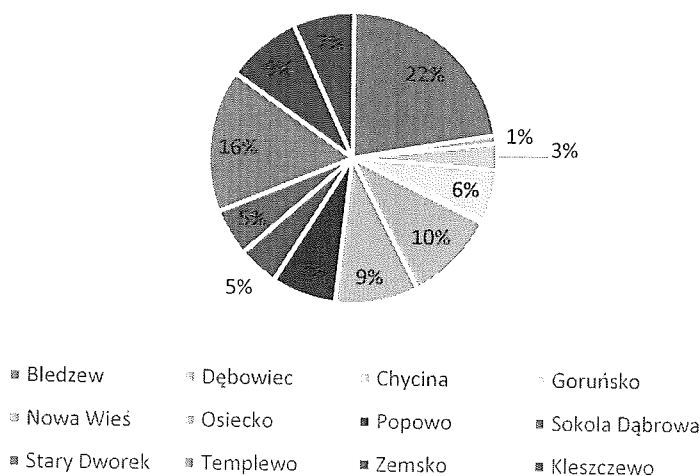
Wykres 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, dane z UG

Największa liczba osób młodych w wieku do 17 lat zamieszkuje Bledzew (22%) oraz Templewo (16%). Osoby będące obecnie w wieku przedprodukcyjnym za kilka lat zasilą grupę osób w wieku produkcyjnym, dlatego ważne jest zapewnienie im rozwoju i potencjalnych miejsca pracy. Istotna również wydaje się edukacja i wsparcie doradcze, aby umożliwić tym osobom odpowiedni poziom wykształcenia, co jest działaniem zmierzającym do przeciwdziałania wykluczaniu społecznemu w przyszłości poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców aktywności zawodowej. W przypadku osób młodych jest to kwestia, która powinna wyznaczać kierunek działania Gminy.

Wykres 2 Liczba ludności w wieku 0-17 lat w poszczególnych sołectwach Gminy Bledzew

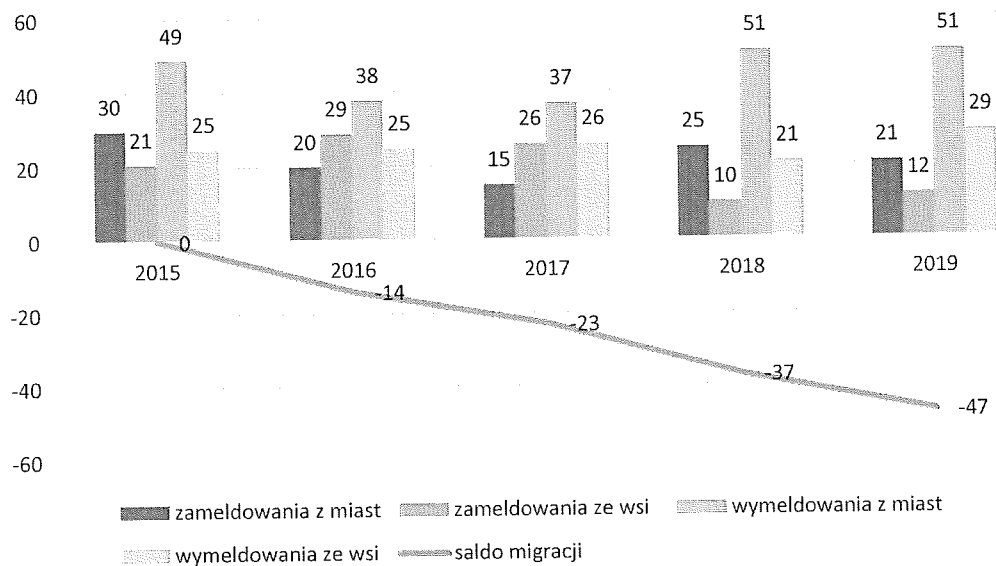

Źródło: Opracowanie własne, dane z UG

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025

Saldo migracji w Gminie Bledzew wskazuje na systematyczny, choć niewielki, odpływ mieszkańców. (każdego roku ok. 10 osób). W 2019 r. odnotowano saldo migracji na poziomie -47 osób. Aby zapobiec nasileniu tej tendencji konieczne jest oferowanie korzystnych warunków dla rozwoju mieszkańców. Zadowolające warunki bytowe to przede wszystkim walory społeczne, jak i gospodarcze, które wzajemnie oddziałują na siebie i stymulują do pozytywnych zmian w obrębie Gminy, a także przekładają się na zwiększenie jakości życia mieszkańców.

Wykres 3 Zameldowania i wymeldowania oraz saldo migracji w Gminie Bledzew

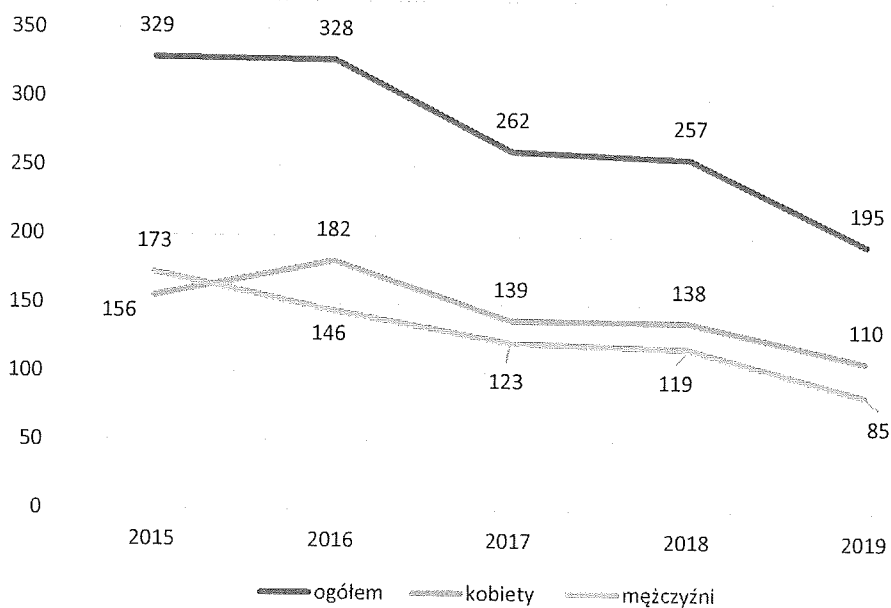
Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

11.3 Bezrobocie i rynek pracy

Liczba osób bezrobotnych w Gminie od 2015 r. utrzymuje tendencję spadkową, co świadczy o tym, iż mamy do czynienia ze spadkiem bezrobocia, który warunkowany jest poprawą sytuacji gospodarczej. Liczba osób pozostających bez zatrudnienia na przestrzeni ostatnich 5 lat spadła o 134 osoby, wykazując w 2019 r. bezrobocie zarejestrowane na poziomie 7,3%. W tym okresie zmniejszyła się liczba bezrobotnych kobiet o 46 osób, choć w 2016 r. odnotowano wzrost bezrobotnych kobiet o 26 osób w porównaniu z rokiem poprzednim. Liczba bezrobotnych mężczyzn spadła o 88 osób. Zasadne jest w tym przypadku stosowanie instrumentów wsparcia społecznego i działań, które bazują na potencjalach Gminy Bledzew. W dużej mierze mieszkańcy Gminy zatrudnieni są w sferze rolniczej, jednakże brak jest dokładnej liczby osób niepracujących i niezarejestrowanych w Urzędzie Pracy. Bardzo prawdopodobne jest, że takie osoby zasilają „szarą strefę” (nieformalne krótkotrwałe zatrudnienie), zwane także bezrobociem ukrytym - pozostawanie bez pracy i nierejestrowanie się jako osoby bezrobotne.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025

Wykres 4 Liczba osób bezrobotnych w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Na dzień 30 czerwca 2020 r. odnotowano w Gminie Bledzew 185 osób pozostających bez pracy, w tym 107 kobiet³. Z uwagi na wystąpienie zjawiska COVID-19 nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych w skali kraju, który w maju wyniósł 6%⁴. W przypadku Gminy Bledzew nie odnotowano wzrostu bezrobotnych w początkowej fazie pandemii, jednak dane całoroczne pozwolą dopiero ocenić właściwy wpływ pandemii na poziom bezrobocia w Gminie. W chwili obecnej nie odnotowuje się pogorszenia sytuacji związanej z liczbą osób pozostających bez zatrudnienia.

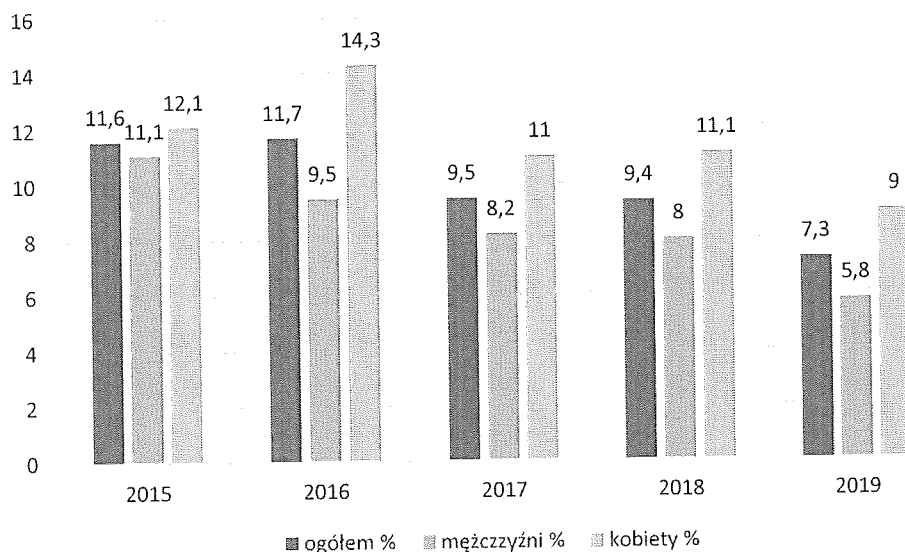
W 2019 r. poziom bezrobocia zarejestrowanego w Gminie wynosił 7,3%, w tym obejmował 9% kobiet i 5,8% mężczyzn. Na przestrzeni ostatnich 5 lat odnotowano spadek poziomu bezrobocia ogólnego o 4,3%, w tym 3,1% wśród kobiet i 5,3% wśród mężczyzn. Pomimo spadku poziomu bezrobocia, rynek pracy powinien być stale monitorowany pod kątem bezrobocia wśród osób w wieku produkcyjnym, aby znajdować osoby potencjalnie zagrożone wykluczeniem społecznym.

³ Dane z PUP Międzyrzecz, 23. 07.2020 r.

⁴<https://forsal.pl/gospodarka/bezrobocie/artykuly/7755391.gus-bezrobocie-w-maju-w-polsce-jakie-jest-bezrobocie-w-polsce.html>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025

Wykres 5 Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Zdecydowana większość osób bezrobotnych w Gminie to kobiety, co może świadczyć o niskich kwalifikacjach zawodowych, braku aktywizacji zawodowej lub pełnieniu innych funkcji społecznych (wychowywanie dzieci, zajmowanie się gospodarstwem domowym, opieką nad osobami zależnymi). Często obowiązki domowe nie pozwalają kobiecie na podjęcie pracy zawodowej lub wymuszają rezygnację z dotychczasowej pracy. W efekcie bezrobotne kobiety mogą borykać się z problemem braku bezpieczeństwa finansowego. Kobiety także należą do grupy narażonej na bezrobocie długotrwałe. Aby przeciwdziałać wyłączeniu zawodowemu kobiet i ich bezrobociu konieczna jest aktywizacja skierowana na zniwelowanie samego problemu braku pracy oraz na ułatwienie powrotu do pracy po urlopie macierzyńskim, wychowawczym lub po przerwie w zatrudnieniu wynikającej z innych przyczyn. To bardzo ważne, aby kobieta bezrobotna mogła odnaleźć się na rynku pracy, ponieważ przekłada się to na sytuację całej rodziny. Tym samym nie należy zapominać także o możliwościach zapewniania opieki dzieciom w trakcie pracy wykonywanej przez kobietę lub osobom pozostającym pod ich nadzorem. Istotną rolę w tym zakresie ma pomoc pochodząca z różnorodnych instytucji wspierających. Dużym problemem zdiagnozowanym w Gminie jest zapewnienie opieki przedszkolnej dla dzieci, w szczególności gdy pracę wykonują kobiety. W chwili obecnej przedszkole gminne świadczy opiekę nad dziećmi w godzinach od 8 do 14. Brak zapewnienia opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym staje się jednym z głównych przyczyn nie podejmowania zatrudnienia wśród kobiet. Osoby, które nie mogą liczyć na pomoc babci czy innego członka rodziny decydują się na zapewnienie opieki samodzielnie, z jednoczesną świadomą decyzją o rezygnacji z pracy. Problem ten dotyczy głównie kobiet, gdyż to one najczęściej statystycznie zajmują się wychowywaniem potomstwa, a z drugiej strony zarabiają mniej od mężczyzn, dlatego im przypada rola opieki nad dziećmi.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

Ważną kwestią jest wzrost liczby matek niepracujących. Fakt ten może potęgować wejście ustawy „Rodzina 500 plus” w 2016 r. Zależność tę potwierdzają aktualne dane Głównego Urzędu Statystycznego, które dowodzą, że aktywność zawodowa kobiet w wieku 25-34 lata spada. Niskie dochody uzyskiwane szczególnie na wsiach i w małych miastach sprawiają, że wielu rodziców pobierających świadczenie „500 plus”, dochodzi do wniosku, że nie opłaca im się szukać zatrudnienia, a rezygnując z pracy niewiele tracą. Sytuacja taka doprowadza w konsekwencji do bierności zawodowej kobiet, które w przyszłości będą borykać się ze znalezieniem zatrudnienia (w momencie kiedy dzieci dorosną). Brak aktywności na rynku pracy, brak podnoszenia kwalifikacji czy nabywania nowych doświadczeń i stażu pracy odbije się niekorzystnie na sytuacji takich kobiet w przyszłości, gdyż nie będą posiadały odpowiedniego przygotowania, doświadczenia i kwalifikacji oraz strachem przed pogodzeniem życia zawodowego z prywatnym.

Dłuższa przerwa w zatrudnieniu powoduje lęk przed wymogami zmieniającego się wciąż rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców. Z drugiej strony podjęcie pracy po dłuższej przerwie wiąże się z koniecznością zapewnienia dobrej organizacji sfery prywatnej z zawodową, co niestety nie zawsze się udaje i kobieta ma utrudnioną możliwość zorganizowania życia zawodowego na nowo. W tym przypadku samorząd powinien podjąć odpowiednie kroki przeciwdziałające negatywnemu zjawisku, poprzez aktywizację kobiet zajmujących się wychowywaniem dzieci w formie kursów, szkoleń, aktywizację na rzecz współpracy z organizacjami pozarządowymi, aby zapobiec „wypadnięciu” z rynku zawodowego. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych sołectwach Gminy Bledzew przedstawia się następująco:

Tabela 2 Liczba osób bezrobotnych w sołectwach w Gminie Bledzew w 2020 r.

Sołectwo	Liczba bezrobotnych (ogółem)	Liczba bezrobotnych kobiet
Bledzew	35	21
Popowo	8	5
Zemsko	18	11
Stary Dworek	6	4
Osiecko	25	11
Sokoła Dąbrowa	11	5
Nowa Wieś	17	11
Dębowiec	5	2
Templewo	20	12
Goruńsko	7	4
Chycina	6	2
Kleszczewo	25	18
RAZEM:	185	107

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP Międzyrzecz, stan na dzień 30.06.2020 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

Wraz ze spadkiem ogólnego poziomu bezrobocia w Gminie Bledzew odnotowuje się znaczny spadek liczby osób powyżej 50 roku życia - o 25 osób oraz dość znaczny w grupie osób do 30 roku życia – o 18 osób. Może to być skutkiem braku posiadania odpowiednich kwalifikacji lub doświadczenia zawodowego młodzieży. Gospodarka zasobami ludzkimi Gminy może w niewystarczający sposób wykorzystywać potencjał tkwiący w młodych ludziach z powodu nieprzygotowania do pełnienia odpowiednich ról zawodowych. Warto zauważyć, że wśród grupy osób bezrobotnych do 30 roku życia dużą część stanowią kobiety (w 2019 r. na 43 bezrobotnych aż 28 stanowiły kobiety), co może wynikać głównie z zakładania rodziny i przejmowania ról związanych z wychowywaniem potomstwa.

Przyczyną braku aktywności zawodowej wśród młodych ludzi jest także zjawisko „dziedziczenia” statusu osoby bezrobotnej. Wynika to z wyniesionych wzorców rodzinnych. Często w rodzinach, gdzie obydwie rodzice nie pracują zawodowo, dzieci nie dostrzegają potrzeby podejmowania trudności związanych z życiem zawodowym i nie przykładają większego znaczenia do własnej edukacji. Opierają się na pomocy państwa lub samorządu, bez podejmowania chociażby prób zmieniania własnej sytuacji życiowej. Dodatkowo w rodzinach takich kumulują się inne negatywne zjawiska dysfunkcyjne, tj. problem z alkoholem, narkotykami lub niewydolnością rodzicielską. Rodziny, gdzie negatywne zjawiska społeczne występują łącznie bardzo często stanowią osoby długotrwale bezrobotne.

Pomimo, że od 2015 r. w Gminie zauważa się również spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych (o 90 osób), to i tak liczba 112 mieszkańców Gminy długotrwale pozostających poza rynkiem pracy nie jest wynikiem zadowalającym. Wśród 195 osób bez pracy w 2019 r., aż 112 kwalifikowanych jest do osób długotrwale bezrobotnych, co świadczyć może o tym, że są to osoby, które mają utrudnioną możliwość wdrożenia zmiany w swojej sytuacji zawodowej lub nie zamierzają zmienić swojego położenia życiowego. Z diagnozy wynika, że do osób długotrwale bezrobotnych należą osoby bez kwalifikacji zawodowych, osoby nieposiadające prawa jazdy albo osoby, którym zależy na posiadaniu ubezpieczenia zdrowotnego, które zapewnia urząd pracy. Współpraca z taką grupą osób bezrobotnych jest niezwykle trudna i często nie przynosi zamierzonych rezultatów, jednakże należy podjąć działania ukierunkowane na zwiększenie ich aktywności, np. na rzecz lokalnych społeczności.

Tabela 3 Liczba bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych w Gminie Bledzew

rok	ogółem	w tym kobiety	z prawem do zasiłku		do 30 roku życia		powyżej 50 roku życia		długotrwale bezrobotni		bez kwalifikacji zawodowych	
			ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
2015	329	156	50	25	85	46	106	40	202	99	115	71
2016	328	182	73	54	88	56	95	40	168	87	114	72
2017	262	139	53	25	66	42	77	30	139	82	95	59
2018	257	138	29	17	60	32	67	28	151	92	99	62
2019	195	110	38	25	43	28	46	15	112	64	68	43

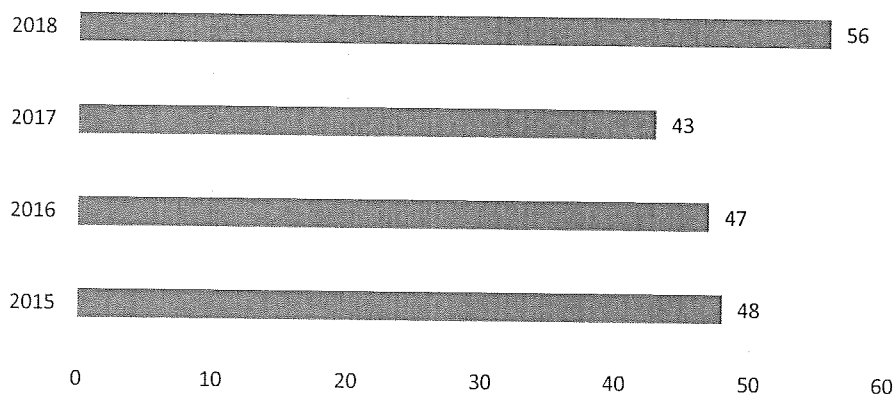
Źródło: Opracowanie własne, PUP Międzyrzecz

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025

Z przedstawionych powyżej danych wynika także, że zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. W 2015 r. odnotowano 115 osób bez kwalifikacji, w tym aż 71 kobiet. W 2019 r. liczba ta uległa zmniejszeniu o 51 osoby, w tym 28 kobiet. Ponad połowa mężczyzn z grupy osób bezrobotnych nabyła w tym okresie kwalifikacje zawodowe. Znaczna część kobiet podjęła również aktywizację zawodową, co jest zadowalającym wynikiem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy przy jednoczesnej współpracy z osobami bezrobotnymi.

Analizując wskaźnik liczby osób pracujących na 1000 ludności w Gminie Bledzew, można zauważyć duży wzrost tych osób w roku 2018 (56 osób na 1000 mieszkańców). W porównaniu z rokiem 2015 liczba ta wzrosła o 8 osób, a z 2017 r. o 13 osób. Oznacza to, że w ostatnich latach wzrasta ogólna liczba osób podejmujących pracę, co pociąga za sobą spadek liczby osób bezrobotnych.

Wykres 6 Osoby pracujące na 1000 ludności w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Porównując wskaźniki poziomu bezrobocia w Gminie Bledzew na tle innych gmin w powiecie stwierdzić należy, że Gmina charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem bezrobocia w powiecie na przestrzeni lat 2015 - 2019. Poniższa tabela ukazuje dane dotyczące procentowego udziału liczby bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym dla poszczególnych gmin w powiecie międzyrzeckim. W porównaniu również do poziomu bezrobocia dla województwa lubuskiego i Polski wskaźnik ten jest zdecydowanie wyższy.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

Tabela 4 Poziom bezrobocie w poszczególnych gminach Powiatu Międzyrzeckiego [%]

Gmina	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	9,8	8,3	6,6	5,8	5,2
Woj. Lubuskie	10,6	8,7	6,3	5,8	4,9
Bledzew	11,6	11,7	9,5	9,4	7,3
Międzyrzecz	7,7	7,7	6,9	6,2	4,5
Przytoczna	10,0	10,2	8,4	8,1	6,1
Pszczew	10,2	8,4	7,4	6,9	5,5
Skwierzyna	8,9	8,9	8,0	7,5	6,8
Trzciel	9,1	7,4	6,1	5,6	4,2

Źródło: Opracowanie własne, PUP Międzyrzecz

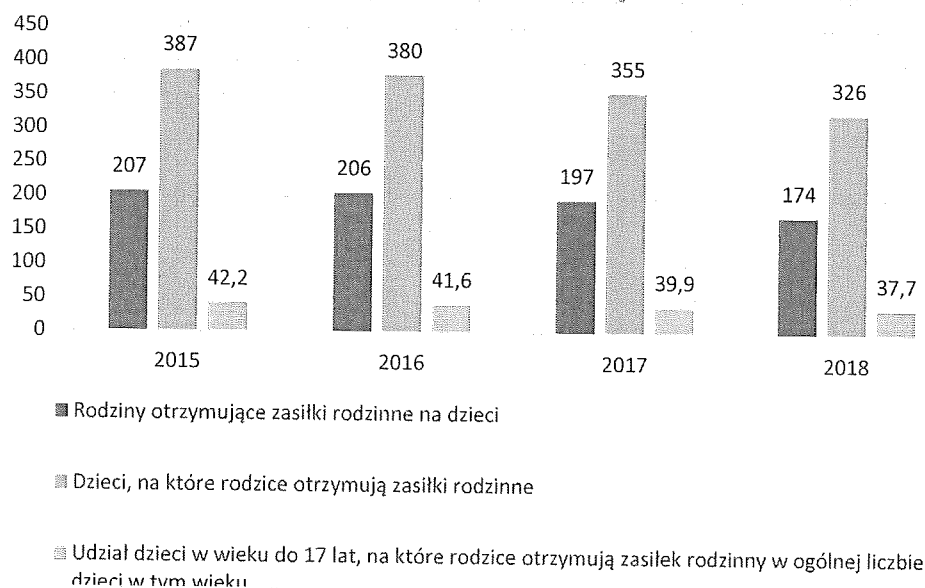
W konsekwencji utrzymujący się wciąż wysoki wskaźnik poziomu bezrobocia w Gminie Bledzew może przekładać się na dość wysoką liczbę osób korzystających ze środowiskowej opieki społecznej lub zasilających „szarą strefę”.

II.4 Pomoc społeczna

Dane dotyczące liczby rodzin oraz dzieci, na które pobierane są zasiłki świadczą o pomocy udzielanej rodzinom potrzebującym wsparcia. Z tych danych wynika, że od 2015 r. regularnie spada liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w Gminie. Może to korelować ściśle z lepszą sytuacją materialną mieszkańców, świadczyć o rozwoju gospodarczym lokalnej przedsiębiorczości lub wynikać ze zwiększającego się corocznie minimalnego wynagrodzenia w Polsce. Wraz ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia część rodzin nie spełnia kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania zasiłku rodzinnego, gdyż kryterium to nie uległo do tej pory zmianie. W 2018 r. odnotowano 174 rodzin, które otrzymały zasiłek rodzinny na dzieci i było ich mniej o 33 w porównaniu z rokiem 2015. Obniżeniu uległ również wskaźnik liczby dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłki rodzinne (o 4,5 punkty procentowe).

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

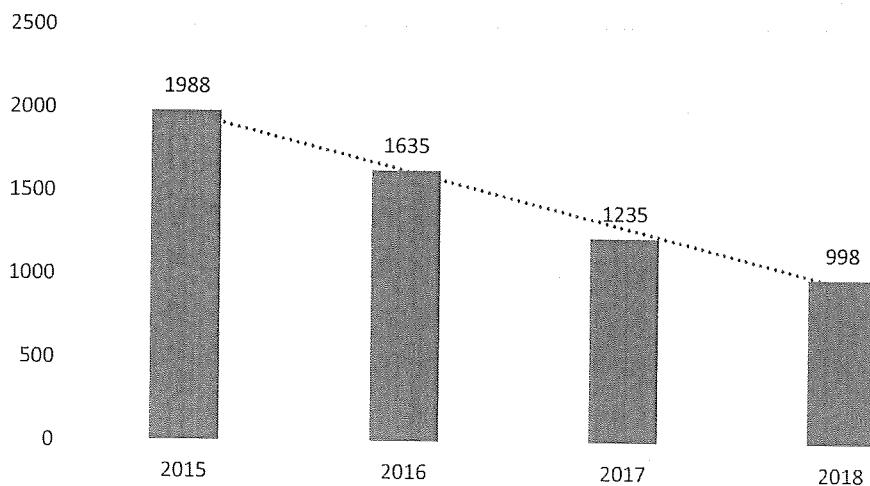
Wykres 7 Liczba rodzin i dzieci korzystających z zasiłków rodzinnych w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

W analizowanym okresie lat 2015 – 2018 odnotowuje się w Gminie Bledzew spadek liczby beneficjentów korzystających z pomocy społecznej. W 2018 r. odnotowano łącznie 998 osób z jednoczesnym spadkiem o 990 osób w porównaniu z 2015 r. Potwierdza to zjawisko polepszenia warunków życiowych mieszkańców Gminy, który może być skutkiem otrzymywania świadczenia „500 plus”, ale również zwiększającą się aktywnością zawodową mieszkańców.

Wykres 8 Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Poniższa tabela prezentuje dane dotyczące liczby i rodzaju udzielonych świadczeń w Gminie Bledzew. Liczba przyznawanych świadczeń systematycznie spada z roku na rok. W analizowanych latach 2015-2019 udzielano najwięcej zasiłków celowych oraz okresowych. Liczba rodzin pobierających zasiłki okresowe spadła o 88 rodzin, a rodzin korzystających z zasiłków celowych o 137.

Tabela 5 Liczba i rodzaj udzielonych świadczeń w latach 2015 – 2019

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Liczba rodzin
Rok 2015			
Zasiłek stały	48	530	46
Zasiłek okresowy	168	865	163
Zasiłek celowy	238	X	227
- w tym specjalny	65	118	62
Rok 2016			
Zasiłek stały	45	452	44
Zasiłek okresowy	139	669	132
Zasiłek celowy	170	X	163
- w tym specjalny	51	70	51
Rok 2017			
Zasiłek stały	40	412	39
Zasiłek okresowy	94	351	90
Zasiłek celowy	123	X	114
- w tym specjalny	38	64	36
Rok 2018			
Zasiłek stały	38	420	37
Zasiłek okresowy	77	324	74
Zasiłek celowy	127	X	119
- w tym specjalny	40	76	38
Rok 2019			
Zasiłek stały	37	352	35
Zasiłek okresowy	77	325	75
Zasiłek celowy	94	X	90
- w tym specjalny	34	83	33

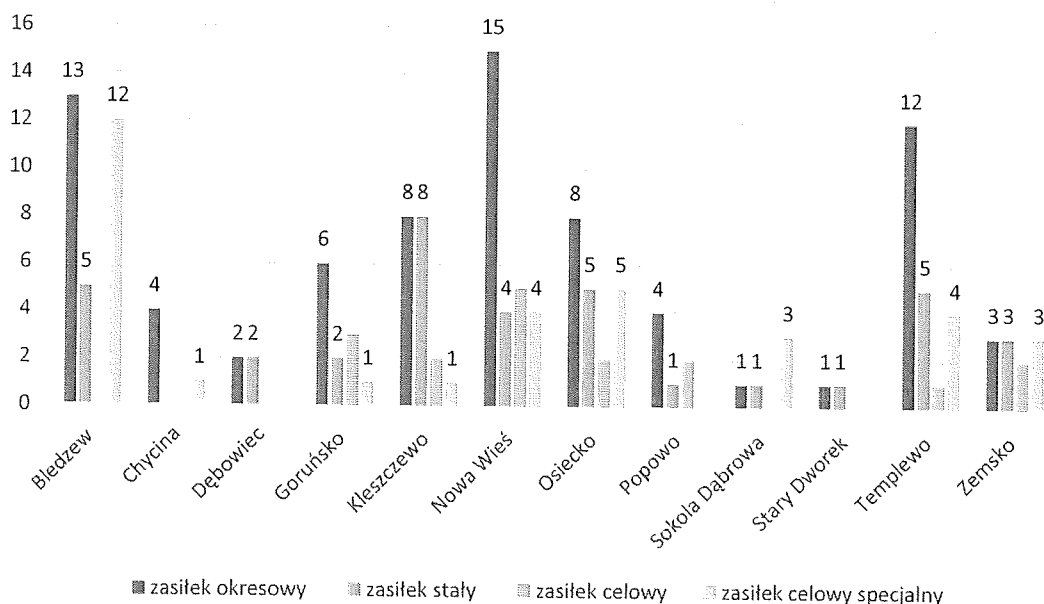
Źródło: dane z GOPS Bledzew, 23.07.2020 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

Najwyższy odsetek osób korzystających z narzędzi pomocy społecznej obserwuje się w Bledzewie, Templewie i Nowej Wsi, co jest relatywnie proporcjonalne do liczby osób tam zamieszkujących.

Zasiłki celowe oraz okresowe pobierane są głównie w Bledzewie, Kleszczewie, Nowej Wsi, Osiecku i Templewie. Jednak analiza danych za lata 2015 – 2019 wykazuje, że każdego roku liczba tych zasiłków spada. Natomiast zasiłki stałe pobierane są przede wszystkim w Bledzewie, Kleszczewie, Osiecku oraz Templewie, choć również w tym przypadku odnotowuje się spadek liczby udzielanych zasiłków. Z danych GOPS w Bledzewie wynika, że w 2019 r. łącznie przyznano 77 zasiłków okresowych, najwięcej w Nowej Wsi (15), Bledzewie (13) oraz Templewie (12). Z zasiłków stałych skorzystało 37 osób, najwięcej w Kleszczewie (8) oraz Bledzewie (5). Udzielone zasiłki celowe w 2019 r. wyniosły zaledwie 17, a zasiłki celowe specjalne 34. Najwięcej zasiłków celowych specjalnych przyznano w Bledzewie (12) oraz Osiecku (5).

Wykres 9 Korzystanie z pomocy społecznej w poszczególnych sołectwach w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bledzew, 23.07.2020 r.

Z pomocy na dożywianie dzieci skorzystało 245 osób w 2015 r. Liczba ta sukcesywnie z każdym rokiem ulegała zmniejszeniu, co w efekcie doprowadziło do ogólnego spadku liczby dzieci korzystających z dożywiania o 172 osoby w 2019 r. Wynika to ze zdecydowanie lepszej sytuacji materialnej rodzin. W 2019 r. zaledwie 10 dzieci korzystało z pomocy na dożywianie w przedszkolach, a 63 uczniów ze szkół podstawowych i wyższego szczebla.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

Tabela 6 Liczby dzieci korzystających z pomocy dożywiania w placówkach edukacyjnych

Rok	Ogółem	Dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej i ponadgimnazjalnej
2015	245	74	171
2016	191	42	149
2017	152	35	117
2018	91	14	77
2019	73	10	63

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bledzew, 23.07.2020 r.

W aspekcie pomocy społecznej istotny jest również wskaźnik kwoty wypłacanych świadczeń czy zasiłków w Gminie. Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych w Gminie Bledzew w 2019 r. wynosiła 1 861 000 zł. W porównaniu do lat ubiegłych zaobserwować można widoczny wzrost wypłacanych kwot tych świadczeń. W porównaniu z rokiem 2015 suma wypłat na świadczenia rodzinne wzrosła o 369 000 zł, przy jednoczesnym spadku liczby rodzin i osób korzystających ze wsparcia finansowego udzielanego w ramach polityki społecznej. Wraz ze spadkiem liczby rodzin pobierających zasiłki na dzieci spadła również kwota wypłacanych świadczeń w 2019 r. o 43 000 zł. w porównaniu do 2015 r. Wzrosła także wartość kwot zasiłków pielęgnacyjnych, która w 2019 r. wynosiła 374 000 zł. Jest to związane z podwyżką zasiłku pielęgnacyjnego. W latach 2006-2018 wynosił on 153 zł/m-c. W roku 2018 wartość jego wzrosła do 184 zł/m-c, a od 1 listopada 2019 r. kwota zasiłku wynosi 215,84 zł/m-c. Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych⁵, zasiłek pielęgnacyjny przysługuje wyłącznie: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia oraz osobie, która ukończyła 75 lat.

Pomoc osobom starszym w formie wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych nie jest wystarczająca. Z każdym rokiem widoczna jest większa potrzeba zapewnienia osobom starszym pomocy w formie opieki całodziennej. W Gminie Bledzew obserwuje się zjawisko wzrostu liczby osób (a co za tym idzie wzrostu wypłacanych świadczeń) opiekujących się osobami zależnymi. Część świadczeń opiekuńczych jest wypłacana osobom, które zmuszone były do rezygnacji z pracy na rzecz opieki nad osobą starszą. Z drugiej

⁵ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, Dz.U. 2003 nr 228 poz. 2255.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

strony obserwuje się zjawisko, w którym osoby pobierające świadczenie nie pracowały wcześniej, a obecnie zajmują się opieką nad osobami starszymi, pobierając tym samym świadczenie opiekuńcze.

Tabela 7 Kwota świadczeń rodzinnych wypłacanych w Gminie Bledzew

Rodzaj świadczenia	2015	2016	2017	2018
Kwota świadczeń rodzinnych	1 492 000	1 761 000	1 842 000	1 861 000
Kwota zasiłków rodzinnych (wraz z dodatkami)	684 000	743 000	708 000	641 000
Kwota zasiłków pielęgnacyjnych	354 000	366 000	362 000	374 000

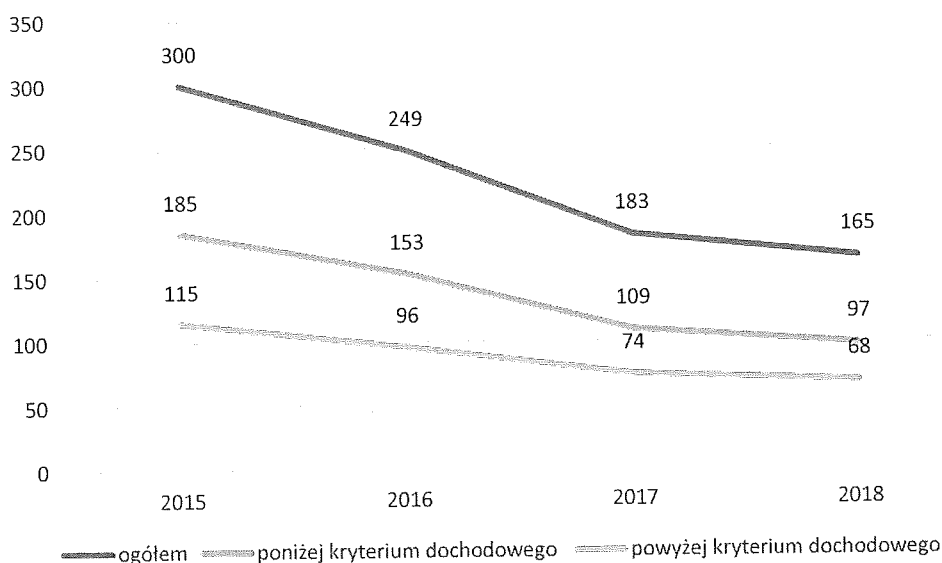
Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Na korzystanie z pomocy społecznej i pobieranie świadczeń rodzinnych wpływać może niestabilna sytuacja na rynku pracy, jak chociażby prace krótkookresowe, prace realizowane na podstawie umowy o dzieło lub zlecenie. Z drugiej strony może wynikać to z biernej i wyuczoney postawy wobec pracy zawodowej, a tym samym z łatwości przeniesienia wartości kariery zawodowej na oczekiwania wobec pomocy społecznej. Pobieranie świadczeń rodzinnych i zasiłków może sygnalizować problem społeczny dotyczący ubóstwa, jeśli jednostki nie będą miały pełnej możliwości realizacji potrzeb życiowych. Z danych wynika, że głównym powodem pobierania zasiłków (celowych, okresowych, stałych) jest w dużej mierze choroba, która uniemożliwia pracę zawodową. Z chwilą pogorszenia się stanu zdrowia członka rodziny, rodziny popadają w problemy natury finansowej. Nie posiadają środków na wykup leków, kupno opału na zimę itp. Wówczas zwracają się z prośbą o pomoc do Ośrodka Pomocy Społecznej. Innymi beneficjentami Ośrodka są osoby niepełnosprawne lub osoby samotne, głównie starsze, które mieszkają samodzielnie i otrzymywane środki finansowe (renty, emerytury) nie wystarczają na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych. Osoby takie narażone są na ubóstwo i wykluczenie społeczne. Korzystanie z pomocy społecznej powinno zatem ułatwić funkcjonowanie i uczestniczenie w życiu społecznym i zawodowym, celem uniknięcia izolacji społecznej.

Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej pod względem kryterium dochodowego w Gminie Bledzew w ogólnym zestawieniu za lata 2015-2018 ma tendencję spadkową. Ogółem odnotowano spadek liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej o 135, w tym 88 poniżej kryterium dochodowego oraz 47 powyżej kryterium dochodowego. Przyczyn spadku tej liczby doszukiwać się można w poprawiającej się sytuacji gospodarstw domowych, których dochody przekraczają minimalny próg w przyjętym kryterium.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

Wykres 10 Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Rodziny korzystające z pomocy Ośrodka to rodziny z dziećmi, najczęściej wielodzietne, potrzebujące pomocy finansowej i wsparcia w sprawach opiekuńczych oraz wychowawczych. Głównymi powodami przyznawania pomocy wśród rodzin było bezrobocie i ubóstwo. W 2019 r. 10 rodzin otrzymało wsparcie asystenta rodziny⁶. Program wsparcia dla takiej rodziny realizowany jest w zależności od nasilenia zdiagnozowanych negatywnych zjawisk w niej występujących.

Ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Bledzew wynosi zatem 4,79% ogółu ludności. Główną przyczyną korzystania ze wsparcia pomocy społecznej było głównie, jak już wspomniano: bezrobocie, ubóstwo, pogorszenie się sytuacji życiowej w wyniku choroby, czy niepełnosprawność.

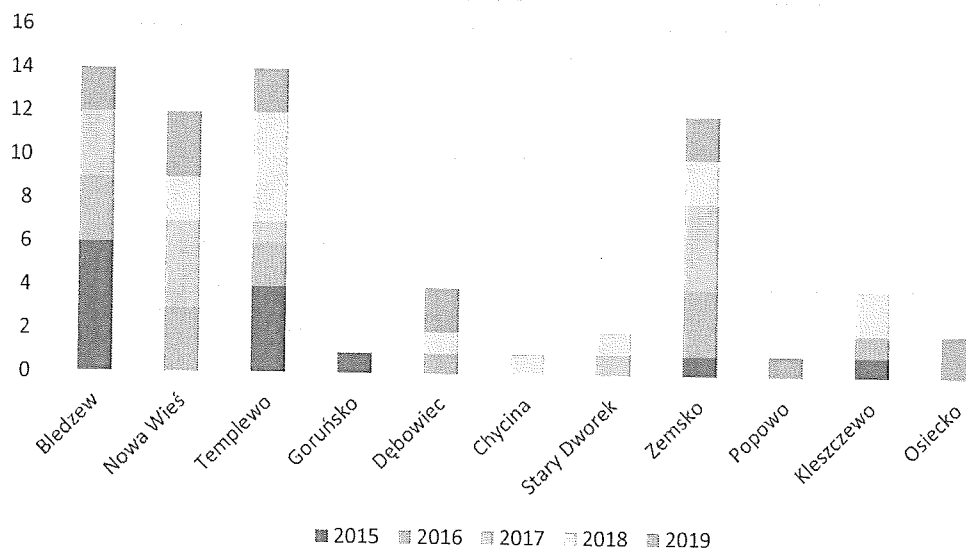
Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w rodzinie odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, którą określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”⁷. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. W analizowanym okresie lat 2015 – 2019 odnotowano największą liczbę „Niebieskich Kart” w Bledzewie (łącznie 14), Templewie (14), Nowej Wsi (12) i Zemsku (12). W tych miejscowościach odnotowano najwyższy wskaźnik osób/rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie. W pozostałych sołectwach problemy te mają zdecydowanie niższą skalę, a liczba „Niebieskich Kart” jest równa zero.

⁶ Dane z GOPS Bledzew z dnia 30.06.2020 r.

⁷ Dz. U. Nr 209, poz. 1245.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025

Wykres 11 Liczba Niebieskich kart w sołectwach Gminy Bledzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bledzew, 23.07.2020 r.

Z kolei liczba interwencji policji w latach 2017 – 2020 na terenie Gminy Bledzew wyniosła 224. W 2019 r. w Gminie stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 76 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 17,32 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa lubuskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Gminie Bledzew wynosi 74,60%. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców Gminy najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 12,27 (wykrywalność 69%) oraz przeciwko mieniu - 6,86 (wykrywalność 46%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 1,78 (97%), o charakterze gospodarczym - 2,56 (79%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,55 (90%)⁸.

11.5 Uwarunkowania gospodarcze

Uwarunkowania gospodarcze pod kątem opracowywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zależne są przede wszystkim od zasobów ludzkich zasilających rynek pracy, a zatem kapitału ludzkiego. Obok niego istotne znaczenie mają zasoby gospodarcze i ekonomiczne.

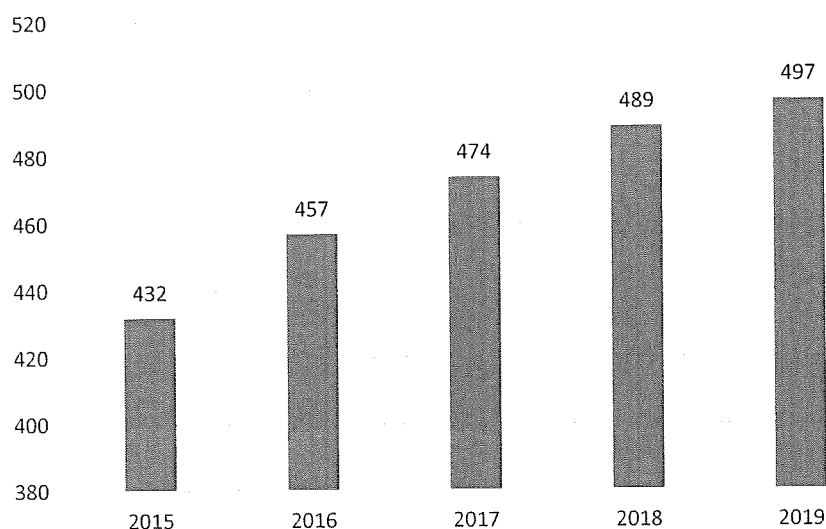
Analizując potencjał gospodarczy Gminy Bledzew, należy pamiętać, że są to również tereny, na których występowały kiedyś Państwowe Gospodarstwa Rolne, które zostały zlikwidowane po 1989 r. Konsekwencją likwidacji gospodarstw pegeerowskich jest niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców. Jednakże należy podkreślić, iż Gmina Bledzew charakteryzuje się wzrostem wskaźnika liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. ludności. Od 2015 r. odnotowano wzrost tych

⁸ http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bledzew

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025

osób o 65 punktów procentowych. Co za tym idzie widoczna jest aktywność mieszkańców Gminy w zakładaniu własnych działalności gospodarczych.

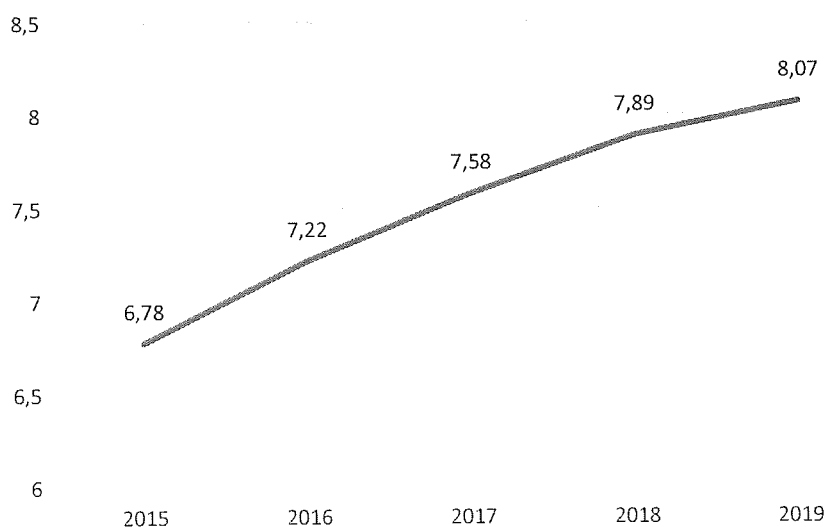
Wykres 12 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Wraz ze wzrostem liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców wzrasta również wskaźnik liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2019 r. odnotowano wskaźnik na poziomie 8,07, przy wzroście 1,32 punktów procentowych od 2015 r., co świadczy o tym, że osoby w wieku produkcyjnym w ostatnich latach chętniej niż wcześniej rozpoczęły własną działalność.

Wykres 13 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy Bledzew 369 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 30 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

-339. 18,6% aktywnych zawodowo mieszkańców pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 34,4% w przemyśle i budownictwie, a 16,4% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,0% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości)⁹.

W Gminie Bledzew w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 301 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 216 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 20 nowych podmiotów, a 15 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (37) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (14) w roku 2012. W tym samym okresie najwięcej (46) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (11) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2013 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Gminie Bledzew najwięcej (7) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (292) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 11,0% (33) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 20,9% (63) podmiotów, a 68,1% (205) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Gminie najczęściej deklaruowanymi rodzajami przeważającej działalności są: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (24.1%) oraz budownictwo (19.0%)¹⁰.

Należy jednak pamiętać o osobach, które nie wykazują się przedsiębiorczością i zaangażowaniem w podejmowanie pracy zawodowej, a w efekcie pozostają bezrobotne. Brak chęci do podejmowania pracy zawodowej oraz przekwalifikowania się może wynikać z braku wiedzy na temat zakładania działalności gospodarczej, nieznanności przepisów, trudności w pozyskaniu dofinansowania lub niskiej motywacji do otwarcia własnej działalności gospodarczej. Dodatkowym aspektem hamującym przedsiębiorczość może być bierność społeczna, rozumiana jako brak wiedzy na temat potencjałów Gminy. Kluczową gałęzią przedsiębiorczości, na której rozwój pozwalają tereny Gminy Bledzew jest prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie hodowli i przetwórstwa, czyli wytwarzanie produktów regionalnych. To ważne aby zwracać uwagę na gospodarcze i naturalne potencjały gminy, po to by dysponować adekwatnymi przesłankami do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej dla mieszkańców Gminy, a także celem zachęcenia zewnętrznych inwestorów oferujących nowe miejsca pracy. Organem, który oferuje swoją pomoc w zakładaniu działalności gospodarczej i rozwijaniu przedsiębiorczości mieszkańców, a także uczestniczy w aktywizacji do podejmowania pracy zawodowej, może być samorząd lokalny, jako przedstawiciel administracji samorządowej, który może podjąć działania na rzecz poprawy komunikacji (dróg dojazdowych) oraz dostępu do szerokopasmowego internetu.

⁹ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bledzew

¹⁰ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bledzew

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025

Umożliwienie mieszkańcom rozwoju zawodowego na lokalnym rynku przyczyni się do pozostawania w Gminie, osiedlania się, zakładania rodzin. Brak zapewnienia miejsc pracy skutkować będzie odpływem ludności z Gminy Bledzew, która będzie migrować w celu szukania pracy i osiedlania się. Konieczne jest zatem edukowanie mieszkańców pod względem możliwości wykorzystywania potencjałów, jakie daje im lokalny rynek oraz kształtowanie postaw przedsiębiorczych. Tylko aktywna postawa na rynku pracy może ochronić osoby długotrwale wykluczone i bezrobotne od pogłębiania tego stanu, zaś osoby młode zabezpieczyć przed ubóstwem i utorować im ścieżkę kariery. Zadanie to spoczywa na samorządzie lokalnym, ale również urzędzie pracy i instytucjach edukacji. Nie należy przy tym zapominać o aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, do których powinny być adresowane przystosowawcze działania specjalistyczne będące narzędziami ekonomii społecznej.

II.6 Zjawisko wykluczenia społecznego w Gminie Bledzew

Istotne jest położenie nacisku na walory społeczno-gospodarcze oraz przeciwdziałanie zjawiskom bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego. Skala problemów społecznych dla Gminy jest umiarkowana, a szczególna dbałość o osoby zagrożone izolacją społeczną przełoży się na lepszą jakość życia mieszkańców, a co za tym idzie będzie przeciwdziałać migracjom wewnętrznym i odpływowi mieszkańców Gminy Bledzew.

Skupienie podejmowanych działań na niewielkiej grupie klientów pomocy społecznej oraz wyznaczenie odpowiednich standardów korzystania z pomocy społecznej skutkować będzie odpowiednim poziomem realizacji zadań ustawowych. Koncentrowanie się głównie na osobach potrzebujących pomocy i wsparcia przyczyni się do poprawy warunków życiowych mieszkańców Gminy. Realizacja odpowiednich zadań w ramach świadczenia pomocy na rzecz osób starszych wydaje się jednym z kluczowych zadań stającym przed ośrodkiem, jak i samorządem lokalnym.

Należy ponadto na uwadze mieć sytuację demograficzną, która generuje zmiany uwarunkowań społecznych. Struktura społeczna zmienia się, ponieważ przeważa liczba osób starszych, zaś odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym jest niewielki. To istotny sygnał na przyszłość, ponieważ będzie świadczył o możliwościach rozwoju Gminy w przyszłości. Wydaje się zasadne podjęcie odpowiednich kroków w celu uświadamiania społeczeństwa o randze problemu, a także ważne jest znalezienie odpowiednich rozwiązań wspierających osoby zależne, starsze, potrzebujące pomocy. Oprócz „sąsiedzkiej pomocy” należy dążyć do zapewnienia odpowiedniego wsparcia instytucjonalnego. Osoby starsze, schorowane, niepracujące, które potrzebują pomocy i wsparcia (a często wstydzą się przyznać do tego) najbardziej narażone są w Gminie na izolację społeczną.

Osoby szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym wg „Poradnika POKL” to:

- osoby bezrobotne do 25 roku życia;
- osoby długotrwale bezrobotne lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka;
- osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia;

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego;
- osoby bezrobotnie samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18. roku życia;
- osoby bezrobotne, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia;
- niepełnosprawne osoby bezrobotne¹¹.

W Gminie Bledzew zdiagnozowano kategorie osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należą do nich:

- osoby długotrwale bezrobotne (w tym kobiety długotrwale bezrobotne);
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka lub z innych przyczyn nie pracują zawodowo dłużej niż 24 miesiące;
- osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia;
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego (w tym również osoby bez prawo jazdy);
- osoby borykające się długotrwale z nagłą, poważną chorobą.
- osoby starsze, głównie samotne.

Reasumując, podstawowym celem niniejszej diagnozy jest **podjęcie i prowadzenie aktywizacji społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, bądź izolacją społeczną** oraz przeciwdziałanie zasygnalizowanym problemom społecznym wraz z ich przewidywaniem i konstruowaniem odpowiednich rozwiązań. Zwrócenie uwagi na problematyczne kwestie społeczne pozwoli na osiąganie lepszych efektów w dalszej perspektywie, co w konsekwencji wpłynąć ma na poprawę jakości życia mieszkańców Gminy.

11.7 Piramida problemów społecznych

Geneza problemów społecznych ma początek w funkcjonowaniu społeczeństwa. Gwałtowne zmiany społeczne występujące w danym środowisku wpływają zazwyczaj niekorzystnie na sytuację życiową mieszkańców. W Gminie Bledzew taką gwałtowną zmianą była zmiana gospodarcza po 1989 r., kiedy to nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych. Obecnie problem wydaje się być ustabilizowany, młode pokolenia dostrzega potrzebę edukacji i zdobywania odpowiednich kwalifikacji, aby znaleźć pracę. Odsetek osób bezrobotnych, które się nie przekwalifikowały jest niewielki. Liczba osób bezrobotnych wciąż spada, co podyktowane jest wzrostem przedsiębiorczości oraz nowymi możliwościami rozwojowymi Gminy. Występuje jednak wysoki wskaźnik wykluczenia wśród bezrobotnych kobiet, które rezygnują z pracy zawodowej na rzecz rodziny i zajmowania się gospodarstwem domowym. Współcześnie również

---

¹¹ Poradnik dotyczący realizacji wsparcia dla osób wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025

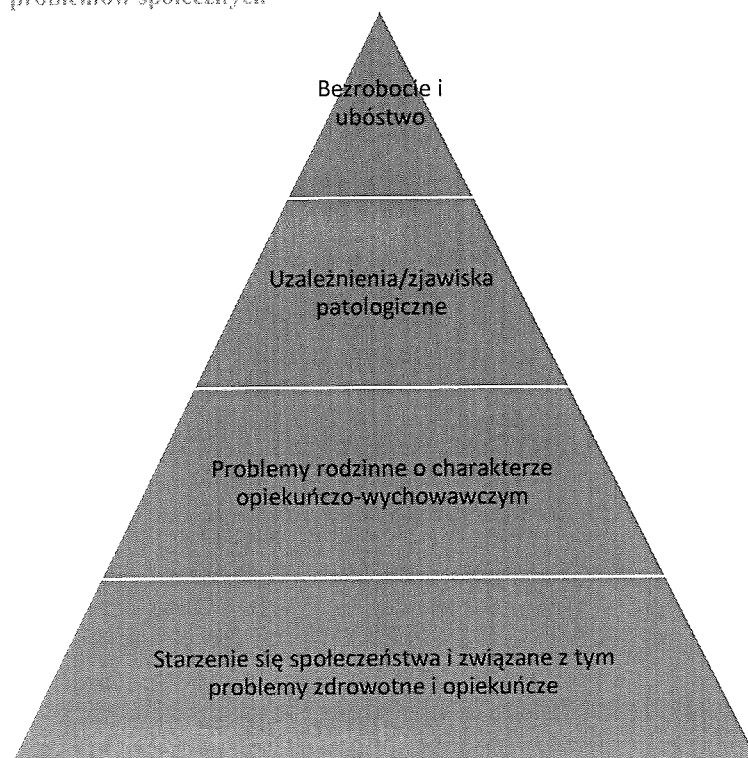
zachodzą zmiany demograficzne polegające na starzeniu się społeczeństwa, co pociąga za sobą wiele wyzwań, przed którymi stoi obecnie samorząd lokalny. Zjawisko problemów związanych z osobami starszymi będzie się nasilało z każdym rokiem, co pociągnie za sobą potrzebę większego wsparcia na rzecz polityki senioralnej.

Główne problemy społeczne, którym należy przeciwdziałać, aby utrzymać wysoką jakość życia wśród mieszkańców Gminy Bledzew to:

1. Bezrobocie i zagrożenie ubóstwem (wykluczeniem społecznym);
2. Uzależnienia i zjawiska patologiczne;
3. Starzenie się społeczeństwa i problemy zdrowotne oraz opiekuńcze (w tym niepełnosprawność);
4. Problemy rodzinne o charakterze opiekuńczo-wychowawczym.

Problemy zostały podzielone na 4 sekcje, ponieważ w ich obrębie występowanie pojedynczych problemów społecznych nawiązuje do pozostałych i wzmacnia prawdopodobieństwo ich wystąpienia. Zgrupowanie ich w danym obszarze świadczy o sprzężeniu zwrotnym, jakie może między nimi zachodzić. Można tutaj mówić także o sieci współzależności problemów społecznych pomiędzy poszczególnymi sekcjami lub w sposób całościowy o piramidzie problemów społecznych, co prezentuje poniższy schemat.

Schemat 2 Piramida problemów społecznych

Źródło: Opracowanie własne

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

III. Cele

Zaplanowanie działań w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych służyć ma minimalizowaniu zdiagnozowanych problemów społecznych w Gminie Bledzew. Dodatkowo zaplanowane działania wyznaczają kierunek funkcjonowania systemu pomocy społecznej, współpracy instytucji i organizacji pozarządowych oraz aktywizacji środowisk i osób marginalizowanych.

Głównym celem Strategii jest **aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym**. Strategiczne cele składające się na cel główny, konieczne do osiągnięcia, a oparte na wnikliwej analizie i wyważeniu problemów społecznych pod kątem ich natężenia i znaczenia, zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Realizacja polityki społecznej w kontekście zdiagnozowanych problemów społecznych w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bledzew zakłada następujące cele strategiczne, którym towarzyszą odpowiednio sformułowane cele operacyjne.

Tabela 8 Cele strategiczne i operacyjne

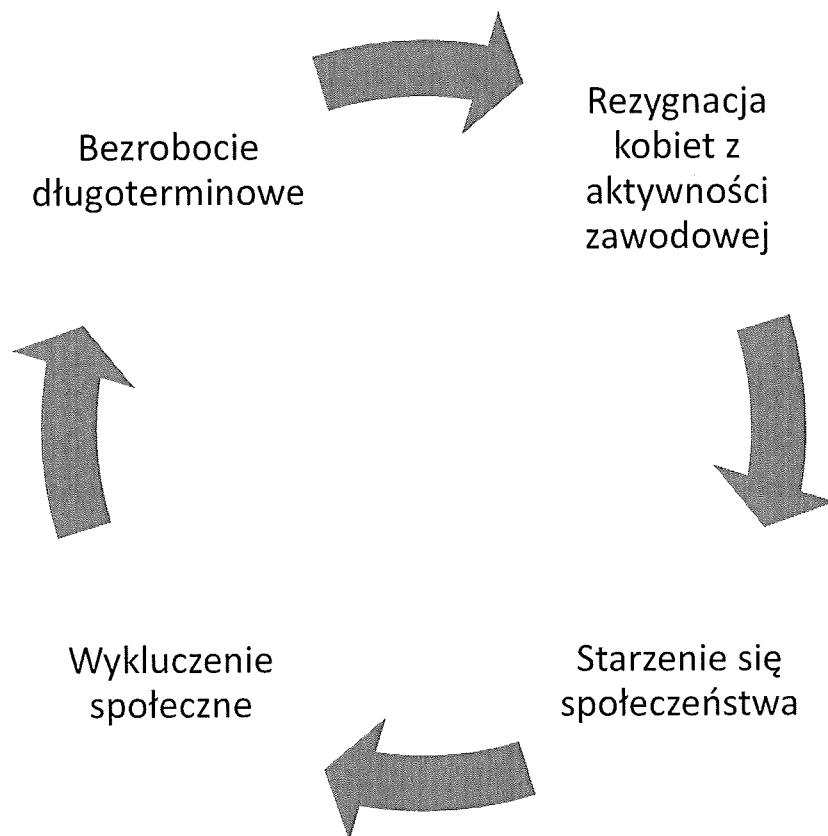
Cel strategiczny I		
Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem oraz osób nieaktywnych zawodowo, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.		
Cele operacyjne		
Wspieranie osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy.	Podnoszenie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych, w tym głównie kobiet.	Zwiększenie aktywizacji zawodowej różnych grup społecznych.
Cel strategiczny II		
Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.		
Cele operacyjne		
Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.	Profilaktyka i przeciwdziałanie problemom uzależnień.	Przeciwdziałanie zjawiskom przemocy w rodzinie
Cel strategiczny III		
Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.		
Cele operacyjne		
Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin znajdujących się w kryzysie	Wspieranie członków rodzin w zakresie sprawowania opieki nad małoletnimi.	Wspieranie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.
Cel strategiczny IV		
Umożliwienie osobom starszym i niepełnosprawnym udziału w życiu społecznym.		
Cele operacyjne		
Promocja i wspieranie aktywności zawodowej i społecznej osób starszych.	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	Realizacja polityki programu rządowego „Dostępność Plus”

Zródło: Opracowanie własne

III.1 Uszczegółowienie problemów społecznych w kontakście celów

Najważniejsze problemy społeczne na terenie Gminy Bledzew dotyczą kilku głównych kwestii, które prezentowane są na poniższym schemacie. Należy podkreślić, że występowanie każdego problemu sprzężone jest z pozostałymi sprawami społecznymi, które wzajemnie na siebie oddziałują.

Schemat 3 Najważniejsze problemy społeczne w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne

Rozwiązywanie problemów społecznych wymaga dokładnego ich zrozumienia, poznania ich genezy, przebiegu, aby skutecznie im przeciwdziałać. Poniżej prezentowane są sugerowane rozwiązania w kontekście pojawiających się problemów społecznych.

Walka z bezrobociem

Jednym z głównych problemów społecznych Gminy Bledzew jest bezrobocie, głównie wśród kobiet. Bezrobocie jest zjawiskiem trudnym do wyeliminowania, w perspektywie długofalowej może dotyczyć osób, które obecnie znajdują się w wieku przedprodukcyjnym. Bezrobocie jest znaczącym problemem społeczno-gospodarczym, a jego rozwiązanie jest pilnym i długofalowym zadaniem Gminy oraz instytucji,

firm i organizacji. Konieczna jest aktywizacja mieszkańców długotrwale bezrobotnych oraz pomoc w znalezieniu pracy, udzielenie wsparcia i przedstawienie korzyści stojących za podjęciem pracy formalnej, która zapewnia ubezpieczenie na przyszłość oraz udokumentowaną ciągłość kariery zawodowej, która może być przydatna w przypadku ubiegania się o lepszą pracę zawodową. Istotne jest wspieranie kobiet i uświadamianie im, że każda dłuższa przerwa w zatrudnieniu ma wpływ na ich życie zawodowe. Należy dążyć do aktywizacji kobiet oraz dać im wsparcie i możliwość pogodzenia życia zawodowego z prywatnym.

Przeciwdziałanie ubóstwu

Korzystanie z pomocy społecznej w formie pobierania zasiłków jest wskaźnikiem radzenia sobie z podstawowymi potrzebami życiowymi. Długotrwale pobieranie świadczeń socjalnych może wywoływać wyuczoną bezradność i prowadzić do ubóstwa. Ograniczenie liczby i wysokości zasiłków może pobudzić aktywizację zawodową i społeczną, warto więc dla najbardziej potrzebujących osób przygotowywać programy przystosowawcze, aby same potrafiły zadbać o swoją sytuację materialną. Konieczne jest dopasowanie do potrzeb odpowiednich działań socjalnych i umiejętne dysponowanie wsparciem finansowym.

Kontrolowane procesów starzenia się społeczeństwa

Wzrastająca liczba osób w wieku poprodukcyjnym to problem całego kraju. Seniorzy coraz liczniej zasilają piramidę struktury demograficznej. Osoby starsze i osamotnione bardzo często borykają się z problemem izolacji społecznej. Konieczne jest zatem prowadzenie działań aktywizujących osoby starsze, tak by miały warunki do funkcjonowania i podtrzymywania więzi społecznych. Istotne jest tutaj budowanie kapitału społecznego i lokalnej tożsamości np. poprzez współpracę międzypokoleniową. Dodatkowo widoczna jest większa potrzeba świadczenia usług opiekuńczych i medycznych na rzecz osób starszych i osamotnionych. Plan rozwoju Gminy powinien uwzględniać fakt, że zwiększa się potrzeba na opiekunów osób starszych czy instytucji zajmujących się opieką nad osobami starszymi. Ważne jest odpowiednia realizacja polityki senioralnej prowadząca do zaspokojenia ich podstawowych potrzeb, integracji ze społeczeństwem, jak również zapewnienie im poczucia bezpieczeństwa, stabilizacji i poczucia bycia potrzebnym.

Bezrobocie wśród kobiet

Zjawisko bezrobocia wśród kobiet wynika z kilku przyczyn: braku opieki przedszkolnej w godzinach umożliwiających podjęcie pracy przez kobiety, pobieranie świadczenia „500 plus”, które dla kobiet stało się alternatywą do pozostawania w domu z dziećmi, czy też opiekowaniem się osobami starszymi z jednoczesną rezygnacją z pracy zawodowej. W przypadku długiej nieobecności kobiet na rynku pracy mogą pojawiać się negatywne konsekwencje tego stanu. Bardzo ważne jest uświadomienie kobietom skutków pozostawiania długoterminowo w domu, po to, aby miały większe szanse na rynku pracy i wykazywały chęć podjęcia pracy. Ponadto zapewnienie odpowiedniego poziomu zatrudnienia kobiet i nowych miejsc pracy na terenie Gminy Bledzew, może w przyszłości ułatwić decyzję o powrocie do pracy oraz ograniczyć korzystanie z instrumentów pomocy społecznej (korzystanie ze świadczeń i zasiłków).

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

Konieczne jest zatem podjęcie działań w kierunku wspierania aktywności osób bezrobotnych, edukowanie oraz budowania kapitału społecznego i wartości lokalnych. Aby przeciwdziałać wyłączeniu zawodowemu kobiet i ich bezrobociu konieczna jest aktywizacja skierowana na zniwelowanie samego problemu braku pracy oraz na ułatwienie powrotu do pracy po urlopie macierzyńskim lub opiekuńczym. Istotna jest tutaj rola pomocy pochodzącej z różnorodnych instytucji wspierających.

Zapobieganie wykluczeniu społecznemu

Wykluczenie społeczne jest zjawiskiem o negatywnym wydźwięku społecznym, może prowadzić bowiem do innych problemów społecznych, nasilać marginalizację społeczną, izolację, a w efekcie stygmatyzację. W Gminie Bledzew najbardziej na wykluczenie społeczne narażone są osoby długotrwale bezrobotne, bezrobotne kobiety, osoby starsze i osamotnione oraz osoby młode do 30 roku życia, które nie mogą znaleźć pracy. Istotne jest eliminowanie tego zjawiska poprzez otoczenie opieką i wsparciem te grupy osób. Konieczne jest, aby wymieniane grupy aktywizować pod kątem społeczno – kulturowym, by nie dopuścić do ich wyłączenia społecznego. Najcenniejszym działaniem przeciwdziałającym wymienionym zjawiskom oraz rozprzestrzenianiu się ich będzie zatem aktywizacja społeczna. Może być ona rozumiana bardzo szeroko, jednakże jej głównym celem jest wyprowadzenie osób zagrożonych z wykluczenia społecznego i włączenie do aktywnego życia społecznego. W walce z wykluczeniem społecznym muszą wziąć udział wszystkie organizacje i instytucje w Gminie, a działania powinny być ukierunkowane wielotorowo i docierać do jak największej liczby mieszkańców.

IV. Spójność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem, który wyznacza kierunki działań w obszarze społecznym, a w szczególności w ramach działań skierowanych na przezwycięzenia problemów oraz występujących deficytów społecznych. W tym zakresie zachowuje spójność z dokumentami strategicznymi, które wyznaczają działania w ramach rozwoju Gminy, a także w kontekście zdiagnozowanych obszarów wymagających interwencji. W poniższej tabeli przedstawiono kluczowe dokumenty, z którymi Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zachowuje spójność, głównie w zakresie realizacji celów strategicznych.

Tabela 9 Powiązanie celów strategicznych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych	Strategia Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2021-2030	Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Międzyrzecz na lata 2011 - 2020	Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030
Cel strategiczny 1 Zwiększenie aktywności	Cel strategiczny 1	Cel strategiczny nr 2	Cel strategiczny 2

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

zawodowej i społecznej osób zagrożonych długotrwałym wykluczeniem oraz osób nieaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.	Niwelowanie deficytów w obszarze społecznym	Wspieranie rozwoju mieszkańców – działania społeczne Cel szczegółowy nr 2.1 Kreowanie właściwych zachowań mieszkańców z myślą o ich rozwoju i zwalczaniu dysfunkcji społecznych.	Region silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi Cel 2.2 Promocja włączenia społeczno-zawodowego oraz kompleksowe wsparcie seniorów
Cel strategiczny II Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.	Cel strategiczny 2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu		Cel 2.3 Wysoka jakość i dostępność usług medycznych oraz upowszechnianie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia
Cel strategiczny III Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.	Cel strategiczny 1 Niwelowanie deficytów w obszarze społecznym		Cel 2.2 Promocja włączenia społeczno-zawodowego oraz kompleksowe wsparcie seniorów
Cel strategiczny IV Umożliwienie osobom starszym i niepełnosprawnym udziału w życiu społecznym.	Cel strategiczny 2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu		

Źródło: Opracowanie własne

V. Analiza SWOT

Analiza SWOT (Strengths, Weakness, Opportunities, Threats) jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwydatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia, jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym. **Mocne strony** to atuty diagnozowanego obszaru, **słabe strony** to słabości, bariery i wady analizowanego obszaru. Z kolei **szanse** określają dodatkowe okoliczności pociągające za sobą korzystne zmiany, a **zagrożenia** – okoliczności, które negatywnie wpływają na plan rozwoju Gminy. Szczegółowe opracowanie analizy SWOT jest ważnym etapem procesu planowania strategicznego, ponieważ jest to punkt wyjściowy dla stawianych celów strategicznych oraz działań społecznych.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

Tabela 10 Analiza SWOT

ANALIZA SWOT	Mocne strony	Słabe strony
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywnie działający Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i profesjonalna kadra. 2. Dostępność placówek oświatowych oraz organizacji społecznych. 3. Rozwój aktywności przedsiębiorczej. 4. Wysoki odsetek zakładanych działalności gospodarczych przez osoby w wieku produkcyjnym. 5. Obniżający się poziom bezrobocia. 6. Zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych. 7. Skuteczna aktywizacja osób bezrobotnych. 8. Spadek liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mało atrakcyjny rynek pracy. 2. Przyzwyczajenie się do korzystania z pomocy społecznej. 3. Niska świadomość społeczna. 4. Występowanie zjawiska dziedziczenia bezrobocia. 5. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa. 6. Wyuczona bezradność, roszczeniowość mieszkańców. 7. Niewystarczające rozwiązania w zakresie zwalczania bezrobocia wśród kobiet (niska świadomość, lęk przed podjęciem pracy). 8. Niewystarczająco rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego. 9. Niewystarczająco rozwinięta sieć usług opiekuńczych. 10. Niewystarczająco rozwinięta sieć komunikacyjna w Gminie.
	Szanse	Zagrożenia
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa infrastruktury społecznej. 2. Możliwość szybkiej i efektywnej reakcji na problemy społeczne. 3. Rozwój działalności lokalnej. 4. Dofinansowanie rozwoju małego biznesu. 5. Rozwój turystyki i agroturystyki jako potencjału regionalnego. 6. Zwiększenie integracji mieszkańców. 7. Oferowanie szkoleń oraz innych form podnoszenia kwalifikacji. 8. Zwiększenie oferty kulturalno – oświatowej dla mieszkańców. 9. Zwiększenie promocji regionu. 10. Stosowanie aktywnych narzędzi aktywizacji bezrobotnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa. 2. Występowanie „szarej strefy” jako atrakcyjnego miejsca pracy. 3. Utrwalające się uzależnienie osób od pomocy społecznej wśród osób długotrwale bezrobotnych. 4. Wzrost liczby osób uzależnionych. 5. Pogłębiająca się izolacja społeczna osób ubogich i wykluczonych. 6. Pogłębiające się problemy społeczne wśród osób starszych.

Zródło: Opracowanie własne

VI. Misja i wizja

Misją, jaka wypływa z niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wdrażanie efektywnych działań z zakresu polityki społecznej w Gminie Bledzew. Misja wpływa na strukturę celów, czyli typowanie obszarów strategicznych i celów strategicznych, tym samym tworząc wizję realizowania niniejszej polityki.

MISJA

Bledzew jako gmina stwarzająca mieszkańcom możliwości rozwoju oraz skutecznie przeciwdziałającą zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego

WIZJA

Osoby młode biorą udział w działaniach profilaktycznych oraz aktywizacyjnych, które organizowane są w szkołach i prowadzą do jak najszerzego włączenia społecznego, następnie osoby objęte zostają wsparciem w zakresie rozwoju swoich kwalifikacji zawodowych.

Osoby długotrwale wykluczone, nieaktywne zawodowo oraz seniorzy biorą udział w działaniach ukierunkowanych na kreowanie ich zaangażowania oraz przeciwdziałanie stwierdzonym problemom, które utrudniają im możliwość usamodzielnienia.

Misją Gminy Bledzew jest dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców oraz do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu najsłabszych grup społecznych, wykorzystując aktywność i współpracę organizacji, instytucji i społeczności lokalnej. Założenia te korespondują z wizją, iż Gmina Bledzew chce być gminą bezpieczną, przyjazną dla mieszkańców, otwartą na oczekiwania społeczności lokalnej. Wizja ta ma być wypełniania przez zapewnienie jak najlepszych warunków do życia i rozwoju.

Priorytetowym zadaniem władz Gminy jest przede wszystkim pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców i ochrona przed pogłębianiem się niekorzystnych zjawisk społecznych, występujących na terenie Gminy.

VII. Kierunki interwencji

Elementem rozwiązywania problemów społecznych jest wdrażanie polityki społecznej, zwanej też polityką socjalną. Polityka ta polega na celowej działalności państwa i innych podmiotów w kształtowaniu warunków życia i pracy ludzi oraz stosunków międzyludzkich. Jej celem jest zaspokojenie potrzeb indywidualnych i społecznych. Polityka społeczna dotyczy m.in.: spraw rodzinnych, zatrudnienia, kształcenia, wyżywienia, mieszkania, kultury, ochrony zdrowia, organizacji wypoczynku i turystyki, walki

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

z patologiami społecznymi¹². W kontekście diagnozy głównych problemów i negatywnych zjawisk społecznych występujących w Gminie Bledzew sformułowano następujące kierunki interwencji (działań), które mają przyczynić się do realizacji założonych celów strategicznych:

- **Kierunki działań do celu strategicznego I „Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem oraz osób nieaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet”:**

Tabela 11 Działania do realizacji celu strategicznego I

Lp.	Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe	Źródła finansowania
1.	Wspieranie osób bezrobotnych podejmujących własną działalność gospodarczą, tworzenie miejsc pracy w ramach organizacji pożytku publicznego, prac społecznie użytecznych zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o zatrudnieniu socjalnym i staży umożliwiających zdobycie doświadczenia zawodowego.	- liczba osób skierowanych do zatrudniania w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych [≥ 8 os./rok]	100 - 150 tys./rok	PUP, inne środki zewnętrzne pozyskane na wsparcie osób bezrobotnych
2.	Aktywizacja zawodowa, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych i kobiet, m.in. poprzez szkolenia zawodowe, doradztwo, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, współpracę z PUP i potencjalnymi pracodawcami, zaangażowanie w wolontariat.	- liczba osób podnoszących kwalifikacje zawodowe [≥ 4 os./rok] - liczba osób skierowanych na staże [≥ 5 os./rok] - liczba osób odbywających szkolenia zawodowe [≥ 4 os./rok]	10 – 20 tys./rok	PUP, inne środki zewnętrzne pozyskane na wsparcie osób bezrobotnych

¹² Definicja polityki społecznej z encyklopedii PWN.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

		- liczba osób zaangażowanych w wolontariat [≥ 1 os./rok]		
3.	Integracja zawodowa kobiet oraz pomoc kobietom w powrocie do pracy po urlopie macierzyńskim i wychowawczym, wsparcie w opiece nad dziećmi w celu aktywizacji zawodowej kobiet, umożliwienie pogodzenia obowiązków rodzinnych i zawodowych.	- liczba kobiet objętych wsparciem doradczym [≥ 5 os./rok] - liczba miejsc w żłobku [≥ 10 os./rok]	5 – 10 tys./rok	PUP, inne środki zewnętrzne pozyskane na wsparcie osób bezrobotnych, środki własne
4.	Rozwijanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.	- liczba udostępnionych ofert pracy [≥ 20 /rok] - liczba skierowanych osób do prac interwencyjnych, publicznych i społecznie-użytecznych [≥ 8 os./rok]	x	PUP, inne środki zewnętrzne pozyskane na wsparcie osób bezrobotnych
5.	Realizowanie projektów związanych z rozwojem kompetencji zawodowych oraz społecznych, służących aktywizacji osób bezrobotnych (w tym głównie kobiet).	- liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji projektów współfinansowanych ze środków zew. [≥ 10 os.]	10 – 30 tys.	PUP, inne środki zewnętrzne pozyskane na wsparcie osób bezrobotnych, środki własne
6.	Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych.	- liczba informacji o planowanych działaniach na rzecz osób bezrobotnych [≥ 1]	x	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

				miarę możliwości
7.	Podjęcie współpracy z pracodawcami w celu pozyskiwania informacji o ofertach pracy.	- liczba informacji o ofertach pracy [≥ 1]	x	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Źródło: Opracowanie własne

Okres realizacji działań: 2021-2025

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy.

Partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, lokalni pracodawcy.

- **Kierunki działań do celu strategicznego II „Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie”:**

Tabela 12 Działania do realizacji celu strategicznego II

Lp.	Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe	Źródła finansowania
1.	Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki, kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, organizowanie w szkołach spotkań edukacyjnych z rodzicami i uczniami o zagrożeniach wynikających z uzależnień.	- liczba osób i rodzin korzystających z porad punktu konsultacyjnego [≥ 10 /rok] - liczba projektów promocyjnych i informacyjnych [≥ 2 /rok] - liczba spotkań edukacyjnych w szkołach [≥ 1 /rok]	1 – 3 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
2.	Prowadzenie kontroli społecznej i prawnej nad negatywnymi zachowaniami osób	- liczba prowadzonych postępowań o przymusowe leczenie [≥ 3 /rok]	5 – 10 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

	uzależnionych, w tym stosujących przemoc	- liczba sporządzonych opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia $\geq 2/\text{rok}$ - liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe $\geq 2\text{os.}/\text{rok}$		miarę możliwości
3.	Propagowanie wśród mieszkańców zachowań prozdrowotnych, w tym aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia oraz promowanie życia bez nałogów.	- liczba zorganizowanych form aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia $\geq 2/\text{rok}$ - liczba kampanii promocyjnych, festynów, spotkań wykładów promujących życie bez nałogu $\geq 1/\text{rok}$	5 – 10 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
4.	Zwiększenie dostępności w gminie usług medycznych na poziomie specjalistycznym.	- liczba specjalistów świadczących usługi na terenie Gminy $\geq 1/\text{rok}$ - liczba osób korzystających z ze wsparcia specjalistów $\geq 10/\text{rok}$	20 – 40 tys.	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
5.	Wspieranie działań podejmowanych przez GKRPA.	- liczba złożonych wniosków o przymusowe leczenie $\geq 3\text{os.}/\text{rok}$ - liczba szkoleń (kursów, warsztatów itp.) dla członków GKRPA $\geq 2/\text{rok}$ - liczba działań podejmowanych przez GKRPA $\geq 4/\text{rok}$	2 – 5 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Źródło: Opracowanie własne

Okres realizacji działań: 2021-2025

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, placówki edukacyjne.

Partnerzy: instytucje kultury, organizacje pozarządowe, kluby sportowe, ośrodek zdrowia.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

- **Kierunki działań do celu strategicznego III „Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi”:**

Tabela 13 Działania do realizacji celu strategicznego III

Lp.	Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe	Źródła finansowania
1.	Podejmowanie działań na rzecz pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej (wsparcie finansowe i niefinansowe).	- liczba osób i rodzin objętych wsparciem [≥ 20 /rok]	20 – 40 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
2.	Organizowanie pomocy specjalistycznej dla rodziców borykających się z trudnościami opiekuńczymi i wychowawczymi (wsparcie asystenta rodziny).	- liczba osób korzystających ze wsparcia asystenta rodziny [≥ 5 os./rok] - liczba rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze [≥ 3 /rok]	5 – 10 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
3.	Inicjowanie działań mających na celu wspieranie dzieci z rodzin, gdzie występują problemy wychowawcze i opiekuńcze.	- liczba dzieci objętych wsparciem [≥ 10 os./rok] - liczba i rodzaj udzielonego wsparcia [≥ 1 /rok]	20 – 40 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
4.	Przeciwdziałanie kumulacji negatywnych zjawisk społecznych w rodzinach dysfunkcyjnych (profilaktyka uzależnienia, przemocy domowej).	- liczba kompanii profilaktycznych uzależnień i przemocy domowej [≥ 1 /rok] - liczba zorganizowanych spotkań, akcji, festynów itp. na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej [≥ 1 /rok]	3 – 5 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
5.	Realizacja w placówkach edukacyjnych tematyki dotyczącej	- liczba przeprowadzonych spotkań, kampanii, warsztatów [≥ 1 /rok]	1 – 2 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

	przygotowania do życia w rodzinie, a także profilaktyki uzależnień.			pozyskane w miarę możliwości
6.	Budowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży szkolnej, potrzebującej tej formy pomocy oraz pozyskiwanie żywności z różnych programów.	- liczba osób objętych wsparciem dożywiania [$\geq$ 50/rok]	20 – 25 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Źródło: Opracowanie własne

Okres realizacji działań: 2021-2025

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, placówki edukacyjne.

Partnerzy: instytucje kultury, organizacje pozarządowe, sołtysi i Rady Sołeckie.

➤ **Kierunki działań do celu strategicznego IV „Umożliwienie osobom starszym i niepełnosprawnym udziału w życiu społecznym”:**

Tabela 14 Działania do realizacji celu strategicznego IV

Lp.	Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe	Źródła finansowania
1.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych.	- liczba rozeznaczonych osób starszych i niepełnosprawnych [$\geq$ 20 os./rok] - liczba osób objętych wsparciem [$\geq$ 10 os./rok]	5 – 10 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
2.	Wspieranie rodzin osób starszych i niepełnosprawnych.	- liczba rodzin osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem [$\geq$ 10/rok]	5 – 10 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

				miarę możliwości
3.	Podjęcie współpracy z innymi instytucjami, organizacjami społecznymi w celu umożliwienia osobom starszym i niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym.	- liczba i rodzaj współpracy [$\geq$ 1/rok]	x	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
4.	Systematyczne monitorowanie potrzeb osób niepełnosprawnych, znoszenie barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej i miejscu zamieszkania, dążenie do zmiany postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych, integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.	- liczba zorganizowanych spotkań, warsztatów itp. z udziałem osób starszych, niepełnosprawnych [$\geq$ 1/rok] - liczba kampanii społecznych wskazujących potrzebę aktywizacji społecznej i zawodowej osób starszych i niepełnosprawnych [$\geq$ 1/rok] - liczba działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych [$\geq$ 1/rok]	20 -50 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
5.	Zwiększenie usług opiekuńczych i specjalistycznych, w tym te świadczone w domu osób starszych i przewlekle chorych oraz świadczenia materialne.	- liczba osób korzystających ze wsparcia opiekuńczego [$\geq$ 5 os./rok] - liczba osób świadczących usługi opiekuńcze [$\geq$ 5 os./rok]	20 – 40 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
6.	Propagowanie aktywności zawodowej i społecznej w wieku poprodukcyjnym.	- liczba działań na rzecz promowania aktywności zawodowej i społecznej w starszym wieku [$\geq$ 1/rok]	5 – 8 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

				miarę możliwości
7.	Organizowanie wolontariatu wśród dzieci i młodzieży na rzecz osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych potrzebujących pomocy i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	- liczba wolontariuszy [≥ 1 os./rok] - liczba osób starszych i niepełnosprawnych potrzebujących wsparcia [≥ 20 os./rok]	5 – 10 tys./rok	Środki własne, inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Zródło: Opracowanie własne

Okres realizacji działań: 2021-2025

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy.

Partnerzy: placówki oświatowe, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, sołtysi i Rady Sołeckie.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrożenie i realizację działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bledzew na lata 2021-2025 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bledzewie. Prowadzenie bieżących działań z zakresu monitoringu oraz ewaluacji posłuży sprawdzeniu efektywności prowadzonych działań i zebraniu informacji na temat adekwatności celów Strategii w stosunku do potrzeb i priorytetów oraz eliminacji niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Gminy Bledzew.

Monitoring będzie prowadzony w ujęciu corocznym, poprzez wskazanie działań, które zostały podjęte oraz określenie ich wpływu na cele zaplanowane w Strategii, tak aby możliwe było stałe określanie realizacji zaplanowanych celów. Monitoring będzie prowadzony w formie sprawozdania rocznego z realizacji osiągniętych wskaźników.

Ewaluacja ex-post zostanie przeprowadzona na zakończenie realizacji Strategii. Dzięki niej możliwe będzie ocenienie skuteczności podejmowanych działań względem lokalnych potrzeb w zakresie eliminowania uwarunkowań niekorzystnych związanych ze społecznym i zawodowym wykluczeniem mieszkańców. W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych czynników, które będą miały decydujący wpływ na realizację zaplanowanych działań przewiduje się możliwość wykonania **ewaluacji mid-term** w trakcie realizacji Strategii, która będzie podstawą do zmiany zapisów Strategii.

Podsumowując, należy podkreślić, iż zaplanowane działania związane z bieżącym monitoringiem oraz ewaluacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych mają zapewnić aktualność zapisów zawartych w dokumencie oraz ich adekwatność względem występujących problemów społecznych.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

IX. Spis map, schematów, tabel, wykresów i zdjęć

Spis schematów

Schemat 1 Mapa pogładowa obszaru Gminy Bledzew	5
Schemat 2 Piramida problemów społecznych	27
Schemat 3 Najważniejsze problemy społeczne w Gminie Bledzew	29

Spis tabel

Tabela 1 Struktura demograficzna mieszkańców Gminy Bledzew	7
Tabela 2 Liczba osób bezrobotnych w sołectwach w Gminie Bledzew w 2020 r.....	12
Tabela 3 Liczba bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych w Gminie Bledzew	13
Tabela 4 Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach Powiatu Międzyrzeckiego [%].....	15
Tabela 5 Liczba i rodzaj udzielonych świadczeń w latach 2015 – 2019	17
Tabela 6 Liczby dzieci korzystających z pomocy dożywiania w placówkach edukacyjnych.....	19
Tabela 7 Kwota świadczeń rodzinnych wypłacanych w Gminie Bledzew	20
Tabela 8 Cele strategiczne i operacyjne	28
Tabela 9 Powiązanie celów strategicznych	31
Tabela 10 Analiza SWOT	33
Tabela 11 Działania do realizacji celu strategicznego I	35
Tabela 12 Działania do realizacji celu strategicznego II	37
Tabela 13 Działania do realizacji celu strategicznego III.....	39
Tabela 14 Działania do realizacji celu strategicznego IV	40

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Bledzew	8
Wykres 2 Liczba ludności w wieku 0-17 lat w poszczególnych sołectwach Gminy Bledzew	8
Wykres 3 Zameldowania i wymeldowania oraz saldo migracji w Gminie Bledzew	9
Wykres 4 Liczba osób bezrobotnych w Gminie Bledzew.....	10
Wykres 5 Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Bledzew	11
Wykres 6 Osoby pracujące na 1000 ludności w Gminie Bledzew	14
Wykres 7 Liczba rodzin i dzieci korzystających z zasiłków rodzinnych w Gminie Bledzew	16
Wykres 8 Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w Gminie Bledzew.....	16
Wykres 9 Korzystanie z pomocy społecznej w poszczególnych sołectwach w Gminie Bledzew	18
Wykres 10 Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w Gminie Bledzew	21
Wykres 11 Liczba Niebieskich kart w sołectwach Gminy Bledzew	22

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BLEDZEW NA LATA 2021 – 2025**

Wykres 12 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców.....	23
Wykres 13 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym...	23
Spis zdjęć	
Zdjęcie 1 Gmina Bledzew	6